THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVI Kaina 25 c. TREČIADIENIS — WEDNESDAY, BIRŽELIS — JUNE 16, 1982 Nr. 125

„AUŠRA" NR. 28 (68)

SOS! SOS! SOS!

Persekiojama už norą emigruoti

Zita Šalaševičiūtė (gim. 1947 m.) 1970-1976 m. dirbo anglų kalbos mokytoja. Paskutinė mokytojavimo vieta — Vilkaviškio raj., Gižų vidurinė mokykla. Mokytoja sakydavo, kad nori išvykti iš Tarybų Sąjungos, nes čia gyventi jai nepatinka dėl to, kad tenka kalbėti prieš savo įsitikinimus. Už tai ją pradėjo „auklėti" įvairūs tarybiniai darbuotojai. Kadangi nepasidavė auklėjama, buvo pradėta „gydyti" Žiegždrių psichoneurologinėje ligoninėje 1976 m. gegužės-birželio mėn. Sugrįžusi iš Žiegždrių, nebuvo laikoma ligone, nes antraip iš jos nebūtų atėmę žinybinio buto Gižuose (pagal tarybinius įstatymus ligoniai negali būti iškeldinami iš jokių butų). Tuomet įsidarbino Plungės grūdų produktų kombinate, bet čia buvo persekiojama už politinį nepatikimumą. Jai buvo sudaromos tokios sąlygos, kad negalėtų dirbti. Šiuo metu niekur nedirba ir negauna jokios pašalpos nei pensijos.

Pirmosiomis 1981 metų dienomis buvusi mokytoja asmeniškai kreipėsi į TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumą dėl neįmanomų gyvenimo sąlygų — reikalavo teisės išvykti iš TSRS. Maskvoje 1981.I.4 išėjo į Raudonąją aikštę su plakatu „Reikalauju teisės emigruoti". Šį reginį stebėjo minia žmonių ir užsienio žurnalistai. Demonstrantė buvo suimta ir po tardymo patalpinta Maskvos III prof. Giliarovskio psichiatrinėje ligoninėje, „gydyta" sausio-kovo mėn. insulinu ir kitokiais medikamentais, kol pradėjo kristi be sąmonės. Išleidžiant pagrasinta, — jei toliau ieškos teisių emigruoti, bus visam gyvenimui uždaryta psichinių ligonių prieglaudoje. Negavusi niekur darbo, nei pensijos, nei kokios pašalpos, birželio pradžioje išvyko į Vilnių atsisakyti tarybinės pilietybės. Tolimesnis jos likimas nežinomas.

P.Š.

TEISMAI TALINE

1981.III.16-17 Taline Aukščiausiasis Teismas nagrinėjo Veljo Kalap, inžinieriaus-statybininko (g. 1934 m., suimto 1980.X.20 Piarnu m. bylą. Kaltinamas BK 68 str., nuteistas 4 m. griežto režimo lagerio. Išvežtas į 35-tąjį Permės lagerį. Namuose (Piarnu, Siola 9-32) liko žmona ir 3 vaikai (gimę 1968, 1969 ir 1972).

*

1981.IV.23-24 Taline nagrinėta Viktoro Niitsoo byla. Suimtas 1980.XII.4, kaltinamas EBK 68 str. (antitarybinė agitacija ir propaganda). Nuteistas 2 m. griežto režimo lagerio ir 2 m. tremties. V. Niitsoo gimęs 1952 m. Vilsandi saloje, gyveno Tartu, technikas architektas. Motinos adresas: Saaremaa Kingissepa Vallimaa 24-7 Aino Niitsoo.

*

1981.V.14-15 Taline nagrinėta Tiit Madisson byla. Suimtas 1980.X.20, kaltinamas EBK 68 str. Nuteistas 4 m. griežto režimo lagerio ir 2 m. tremties. Darbininkas. Liko žmona Erviika Madisson ir penkiametis sūnus. Adresas: Piarnu, Angerja 2a.

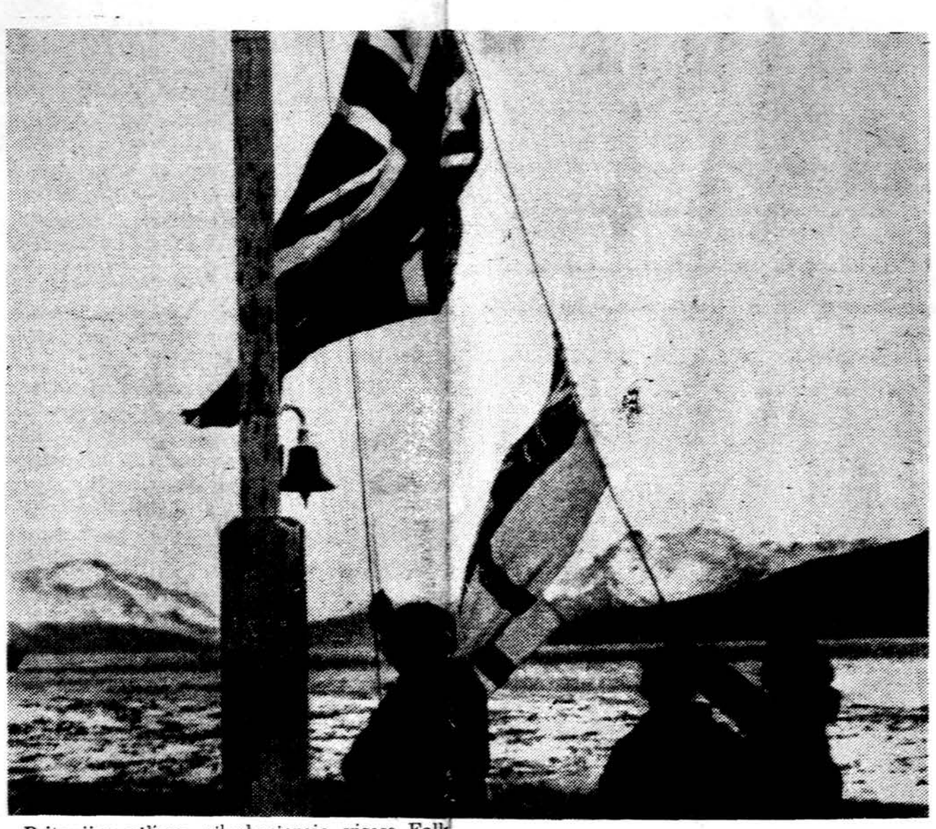

Britanijos vėliava vėl plevėsuoja visose Falklando salose. Birželio 14 Argentinos karo jėgos apsuptiems stipraus britų karo laivyno ir sausumos jėgų, ėmė stigti maisto ir amunicijos. prie Stanley miesto pasidavė. Argentiniečiams,

Argentinos jėgos padėjo ginklus

Londonas. — Britanijos premjerė Thatcher pirmadienį vakare paskelbė specialiai parlamento sesijai, kad Falklando salose britų jėgų viršininko pavaduotojas brigadierius John Waters tariasi su argentiniečių jėgų vadu generolu Menendez dėl Argentinos jėgų pasidavimo sąlygų. Britų jėgos sustabdė puolimus, laikomasi karo paliaubų.

Antradienį premjerė Thatcher vėl pasirodė parlamente ir paskelbė, kad Argentinos jėgos kapituliavo, iškėlė baltas vėliavas ir vyksta pasitarimai, kaip argentiniečiai bus išvežti iš Falklando salų. Premjerė atidengė, jog Argentina turėjo salose, įskaitant Vakarinę Falklando salą, apie 15,000 vyrų. Premjerė pasakė, kad niekad daugiau Falklando salos nebus išstatytos į neprovokuotos agresijos pavojų. Falklandai bus britų ilgą laiką, pabrėžė Thatcher.

Vakar su Argentinos generolu Menendez kalbėjosi britų žemės jėgų vadas generolas Jeremy Moore. Buvo sutartos pasidavimo sąlygos. Vos prieš 5 dienas chuntos vadas gen. Galtieri tvirtino, kad Argentina niekad nekapituliuos.

Argentinos politikai kalba, kad Argentinos pralaimėjimą atnešė JAV ir Argentina niekad neturės su Amerika gerų santykių. Kalbama, kad gen. Galtieri bus pašalintas iš vyriausios chuntos. Prezidentu gali tapti aviacijos vadas Basilio Lami Dozo. Argentinos karo aviacija gerai pasirodė šiame konflikte. Dozo esąs nuosaikus vidaus kelio politikas.

Britų jėgų vadas gen. Moore pasiuntė Londonui telegramą, kurioje pranešė, jog argentiniečiai padėjo ginklus birželio 14 d. 9 val. vakare. Dabar britams teks surinkti pasidavusias įgulas, jų ginklus ir suorganizuoti priešo pasitraukimą. Generolo raportas baigiamas „God Save the Queen".

Falklando konflikte, britų žiniomis, žuvo 250 britų kareivių ir apie 700 argentiniečių. Argentinos Radikalų RCU partijos vadas Raul Alfonsin paskelbė pareiškimą, kuriame sako, kad Argentina neužsitarnavo dabartinės vyriausybės. Išvada aiški: vyriausybė turėtų pasitraukti ir turėtų prasidėti perėjimas į civilinę, demokratinę vyriausybę, pasakė Alfonsin.

Sovietų valdžia įspėjo Izraelį

Maskva. — Sovietų valdžia paskelbė pareiškimą dėl padėties Libane ir įspėjo Izraelį neužmiršti, kad Vidurinieji Rytai yra netoli sovietams svarbių pietinių sienų. Izraelio agresija Libane negali nepaveikti sovietų interesų. „Apie tai mes Izraelį įspėjame", sakoma sovietų pareiškime.

Maskva reikalauja Izraelį sustabdyti agresiją, nedidinti tarptautinių įtempimų, negrasinti kitoms arabų šalims. Pareiškime sakoma, kad Sovietų Sąjunga remia arabus ne žodžiais, bet veiksmais.

Egipto Mubarak Saudi Arabijoje

Riyadh. — Naujasis Saudi Arabijos karalius Fahdas susitiko užuojautos pareikšti atvykusį Egipto prezidentą Mubaraką ir kalbėjosi vieną valandą 15 min. Iš arabų kraštų tik Sudanas, Omanas ir Somalija nebuvo nutraukę su Egiptu diplomatinių ryšių po to, kai Egipto prezidentas Sadatas pasirašė su Izraeliu taikos sutartį. Dabar laukiama, kad nuosaikiosios arabų šalys vėl priims Egiptą į savo tarpą.

Baltijos valstybėse daug rusų raketų

Stokholmas. — Reuterio agentūra skelbia latvių išeivio Atis Lejinš straipsnį švedų užsienio politikos reikalų žurnale. Lejinš rašo, kad sovietai paverčia Liepojos uostą į didžiulį karinį uostą, o žvejų uostas perkeliamas į naują vietovę. Autoriaus žiniomis, Sovietų Sąjunga Baltijos karinėje apygardoje, kuri apima Estiją, Latviją, Lietuvą ir Karaliaučiaus kraštą, yra dislokavusi 120 SS-4 ir SS-5 vidutinio nuotolio raketų, su branduoliniais užtaisais.

KALENDORIUS

Birželio 16 d.: Benas, Adelė, Tolminas, Jūra.

Birželio 17 d.: Adolfas, Benilda, Daumantas, Liudgailė.

Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:27.

ORAS

Debesuota, gali lyti, temperatūra dieną 75 l., naktį 60 l.

Akcija už atomo ginklų užšaldymą

New Yorkas. — Birželio 7 d. Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja pradėjo antrąją specialiąją sesiją nusiginklavimo klausimais. Pirmoji įvyko 1978 metais. Naujasis JT sekretorius savo pareiškime pabrėžė, kad taika — būtina žmonijos egzistavimo sąlyga, svarbiausias žmonijos rūpestis.

JT asamblėjoje kalbą apie nusiginklavimą birželio 17 d. pasakys ir prezidentas Reaganas. Komentatoriai mano, kad jo kalbai įtakos turės ir Amerikoje prasidėjęs judėjimas už branduolinių ginklų užšaldymą. Per paskutinius 12 mėnesių „taikos mylėtojai" surinko 2 milijonus parašų peticijose prieš branduolinius ginklus. Organizaciniai komitetai veikia 48 valstijose. Jau 125 miestų tarybos priėmė rezoliucijas, pasisakančias už ginklų užšaldymą. Dvylikos valstijų legislatūros paskelbė rezoliucijas, reikalaujančias sustabdyti ginklų lenktynes. Prieš lėšas naujiesiems ginklams pasisakė apie 200 Kongreso narių. Už esamos padėties užšaldymą kalba abu svarbieji demokratų numatomi kandidatai į prezidento vietą: sen. Edward Kennedy ir buvęs viceprezidentas Walter Mondale.

Paskutinis „New York Times" ir CBS žinių tarnybos opinijos apklausinėjimas parodė, kad 72 nuoš. amerikiečių pasisako už JAV-Sovietų Sąjungos branduolinių ginklų užšaldymą, nors tik 30 nuoš. norėtų užšaldyti Amerikos ginklus, jei tas užšaldymas paliktų Sovietų Sąjungą stipresnę. Šis užšaldymo klausimas bus rinkimų lapuose mažiausiai penkiose valstijose, jų tarpe Kalifornijoj, Michigane ir New Yersey.

Prie nusiginklavimo judėjimo pasisekimo nemažai prisideda ekonominė padėtis. Daug amerikiečių atsisako leisti valstybės lėšas naujiems ginklams, naujoms branduolinėms raketoms, kada lėšos mažinamos bedarbių pašalpoms ar studentų stipendijoms, kada siaučia nedarbas, infliacija ir aukšti paskolų nuošimčiai, kada karpomos socialinės programos.

Įdomu, kad europiečių panašūs judėjimai nukreipti daugiausia prieš „Pershing 2" raketas, planuojamas dislokuoti prieš Sovietų Sąjungą. Amerikoje nusiginklavimo judėjimas apima visus ginklus, reikalaudamas ginklų lenktynių sustabdymo ne tik Amerikoje, bet ir Sovietų Sąjungoje.

Kremliaus propaganda su didžiausiu pasitenkinimu sutinka Amerikos nusiginklavimo judėjimą. Tass agentūra skelbia, kad „agresyvios imperializmo jėgos spartina ginklavimosi varžybas, stumdamos žmoniją prie atominės katastrofos bedugnės. Visos planetos taikingosios jėgos telkia ryžtą duoti reikiamą atkirtį karo ir ginklavimosi varžybų kurstytojams".

Popiežius aplankė Šveicariją

Ženeva. — Popiežius Jonas Paulius II-sis vakar 12 valandų praleido Šveicarijoje. Jo vizitas Tarptautinėje Darbo organizacijoje buvo numatytas pernai, tačiau gegužės 13 d. atentatas planus suardė.

Popiežius pasakė darbininkų profesinių sąjungų centre kalbą apie socialinį teisingumą ir pabrėžė, kad darbininkai turi pagrindinę teisę steigti savo unijas. Tos teisės niekas negali jiems atimti.

Ženeva, kalvinistų centras, ne kartą vadintas „protestantų Roma", sutiko popiežių labai šiltai. Tūkstančiai šveicarų dalyvavo Mišiose. Šiuo metu pusė miesto 340,000 gyventojų yra katalikai.

— Ispanijoje įvyko keturi sprogimai, teroristai nušovė vieną kareivį.

— Šiaurinė Korėja atšaukė numatytą Japonijos pareigūnų vizitą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Aukščiausiasis Teismas paskelbė kontroversinį sprendimą, jog nelegalių imigrantų vaikai Amerikoje turi teisę gauti viešųjų mokyklų švietimą.

— Egipto užsienio reikalų ministeris, pasitaręs su valstybės sekretoriumi Haigu, paskelbė, kad suspenduojamos derybos su Izraeliu dėl palestiniečių autonomijos klausimo. Ministeris Hassan Ali pabrėžė, kad taika su Izraeliu bus išlaikoma.

— Lenkijon atvyko arkivyskupas Luigi Poggi. Manoma, kad bus aptarti popiežiaus vizito Lenkijoje klausimai.

— Sovietų pilietis Andrei Frolov, kuris badavo, reikalaudamas vizos vykti pas savo žmoną, vizą jau gavo. Jis dar šią savaitę atvyks į Montrealį, o vėliau, — į Chicagą.

— Italijos futbolo rinktinės vartininkas Dino Zoff yra 40 metų amžiaus, seniausias pirmenybių žaidėjas, dalyvavęs jau 100-te tarptautinių rungtynių.

Izraelis apsupo palestiniečių jėgas

Jeruzalė. — Izraelio jėgos Libane apsupo Vakarinį Beirutą, kur daugiausia gyvena musulmonai. Čia liko atkirsti Palestinos Laisvinimo Organizacijos politiniai ir kariniai vadai. Krikščionys Libane daug kur pasitinka izraelitų kareivius su gėlėmis, „su duona ir druska", kas Libane yra „su ryžiais".

Libano prezidentas Sarkis sukvietė įvairių politinių grupių atstovus tartis dėl „tautinio gelbėjimo" vyriausybės sudarymo. Kai kurie pakviestieji negalėjo ar nenorėjo pasitarime dalyvauti, tačiau atvyko krikščionių falangistų milicijos vadas Gemayel, musulmonų šijitų vadas Nabim Berri.

Sirijoje lankosi sovietų artilerijos ir oro gynybos generolas Y. Jurasov. Spėjama, kad sovietai sustiprins Sirijai naujų ginklų siuntimą. Kalbama, kad sovietų karo laivai Vidužemio jūroje plaukia prie Libano.

Beirute palestiniečių jėgos ir nedideli sirų daliniai yra atkirsti dešimties kvadratinių mylių plote. Netoli esąs Beiruto aerodromas jau Izraelio rankose, o jūroje patruliuoja izraelitų karo laivai. Sakoma, kad PLO vadas Arafatas pasiprašė politinio prieglobsčio Sovietų Sąjungos ambasadoje.

Izraelio kariuomenės štabo viršininkas gen. Raphael Eytan pareikalavo, kad palestiniečių vadai pasiduotų. Tarp teroristų yra italų Raudonosios Brigados ir vokiečių Baader-Meinhof gaujų narių, pasakė gen. Eytan.

Arabai prisiekė klausyti Fahdo

Riyadh. — Saudi Arabijos karalius Fahdas priėmė lojalumo ir paklusnumo priesaikas iš šimtų genčių vadų, atvykusių į sostinę. Panašias priesaikas priėmė karaliaus vardu 14 emirų, provincijų gubernatorių. Karališkasis dekretas paskelbė, kad vyriausybės sudėtis nekeičiama, liks, kaip buvusi prie mirusio karaliaus Khalido.

Į Saudi Arabiją atvyko pareikšti užuojautos dėl karaliaus mirties vicepreziden tas George Bush ir gynybos sekretorius Caspar Weinberger.

Pasaulio futbolo taurės pirmenybės

Madridas. — Ispanijoje prasidėjo Pasaulinės taurės futbolo turnyras, kuriame per 29 dienas 24 valstybių rinktinės sužais 52 rungtynes. Pirmąją dieną Barcelonoje įvyko susitikimas tarp dabartinio čempiono Argentinos ir Belgijos. Laimėjo Belgija, 62-trąją minutę įmušusi įvartį, rugtynės baigėsi 1-0. Komentatoriai teigia, kad Argentinoje žmonės buvo pamiršę Malvinų salas ir ten vykstantį karą. Po pralaimėjimo Belgijai dabar joks kitas pralaimėjimas nebus argentiniečiams toks skaudus.

Barcelonos stadijone iškilmingose ceremonijose dalyvavo tūkstančiai Ispanijos mokyklų vaikų, dalyvavo ir karalius Juan Carlos, karalienė Sofija ir trys jų vaikai, o taip pat Ispanijos premjeras Leopoldo Calvo Sotelo ir Belgijos premjeras Wilfred Martens.

Pasaulinės taurės organizatoriams — Ispanijai buvo baisu, kad pirmenybėse nesusitiktų Argentina su Anglija, Skotija ar Šiaurine Airija, kurios visos kvalifikavo į baigiamąjį pirmenybių rundą. Britanijos komandos pateko į kitas grupes ir su Argentina galėtų susitikti tik finale arba rungtynėse dėl trečios vietos.

Ispanija šioms pirmenybėms ruošėsi jau seniai. Miestai buvo puošiami, sodinami medžiai, gėlynai. Pasiruošta priimti ne tik tūkstančius turistų, futbolo mėgėjų, bet ir 7,000 žurnalistų, televizijos kamerų. Spėjama, kad žaidynes stebės televizijoje apie 1.4 bilijonai žmonių. Barcelonoje buvo pastatytas naujas stadijonas, atsidarė šimtai naujų restoranų ir kavinių. Sumobilizuota apie 25,000 policininkų tvarkai palaikyti. Vyriausybė bijo, kad žaidynių proga baskai separatistai gali planuoti teroro puolimus, tačiau svarbiausia baskų organizacija ETA paskelbė prieš pirmenybes, kad ji futbolo žaidynių netrukdys.

Turizmui Ispanijoje pakenkė Falklando konfliktas. Dėl įvairių valiutos suvaržymų Argentina atšaukė apie 2,500 bilietų rezervacijas.

Jau pastebėta kai kurių organizacinių sutrikimų. Vakarų Vokietijos atstovas Tarptautinėje futbolo organizacijoje kritikavo ispanus organizatorius dėl bilietų pardavinėjimo tvarkos ir dėl išmėtymo rungtynių po 17 stadijonų 14-koje miestų. Stebėtojai pripažįsta, kad demokratinė Ispanija daro, ką gali, kad viskas puikiai praeitų. Nurodoma, kad tokio masto renginiai nebūtų įmanomi Franco diktatūros laikais.

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKIŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

"AUŠROS VARTŲ" TUNTO SUEIGA

„Aušros Vartų" tunto sesės susirinko linksma, saulėta nuotaika švęsti Motinos dienos ir užbaigti veiklos metus. Sueiga įvyko gegužės 16 d. Jaunimo centro mažojoje salėje. Dalyvavo tunto skautės ir jų brangūs svečiai — mamytės, tėveliai ir draugai.

Tunto sueiga prasidėjo šv. Mišiomis, kurias aukojo tunto kapelionas brolis kun. Antanas Saulaitis, S.J. Buvo gera susimąstyti, pasimelsti ir padėkoti Dievui už mamytes ir Jo mums teiktą palaimą.

Po Mišių buvo iškilminga sueiga, kurią labai gražiai pravedė sesė Fausta Bobinaitė. Skautės mamytėms skirtą sueigą pradėjo dainele"Tau įteikiu aš gėlytę". Daina buvo skambi ir sueigai suteikė linksmą atspalvį. Po to vyko raportai ir įsakymų skaitymas. Į vyresniškumo laipsnius buvo pakeltos šios mergaitės: į - paskiltininkes — Dalia Čepelytė ir Judita Norkaitytė, į skiltininkes — Lidija Stroputė. Skautės įžodį pakartojo 6 sesės: Lina Grigaitytė, Kristina Izokaitytė, Andrėja Mackevičiūtė, Renata Naudžiūtė, Danutė Slivinskaitė ir Vida Urbaitė.

Jas puošė naujas kaklaraištis ir šviesi šypsena. Po sveikinimų ir tuntininkės pranešimų išnešus vėliavas, prasidėjo linksmoji dalis — laužas, kurį nuotaikingai pravedė sesė Fausta Bobinaitė. Laužo programa buvo įvairi. Skambėjo linksma dainų pynė. Buvo pasirodymų, kuriuose sesės parodė savo vaidybos ir dainavimo sugebėjimus. Sueigą užbaigime "Aušros Vartų" tunto vakarine giesme "Laužų liepsnelės blėsta".

Sueiga praėjo sklandžiai ir smagiai. Buvo gera proga pasveikinti mamytes ir pabūti visoms kartu prieš išsiskirstant vasaros atstogoms.

Iki pasimatymo Rake!

Sesė Laura Lauciūtė

"Sodžiaus" suvažiavime Dainavoje dalyviai stebi vaidinimą V. Krėvės "Antanuko rytą".
Nuotr. *Teresės Gaidelytės*

PAKVIETIMAS Į SKAUTŲ STOVYKLĄ ANGLIJOJE

Artėjančios 33-čios skautų vasaros stovyklos proga noriu pasidalinti mintimis apie skautybę ir skautiškų stovyklų reikšmę.

Anglų lordo Baden Powellio pastangomis skautybės idėja pasklido po visą pasaulį. Lietuvius su skautybe supažindino L.S.S. Pirmūnas v.s. Petras Jurgėla, 1918 m. lapkričio 1 d., Vilniuje. Toji diena yra skaitoma lietuviškosios skautybės įkūrimo diena. 100.000 jaunuolių Lietuvoje perėjo per skautišką mokyklą.

Jau 37-nerius metus esame tremtyje. Joje skautininkai ir skautybės idealistai sunkiose sąlygose bando skautiškas tradicijas palaikyti jaunų lietuvių ir lietuvaičių tarpe. Susibūrę į vienetus ir grupes, per skautiškas stovyklas stengiasi skatinti lietuvišką jaunimą, kad nepasimestų svetimos tautos aplinkumoje. Eidami Rūtos ir Lelijos keliu tikime ir viliamės, kad išeivijos jaunimas alsuos lietuviška dvasia ir meile Dievui, meile ir ištikimybe Tėvynei ir nepabūgs pasiaukoti Artimui.

Skautų vasaros stovykla yra skautiška mokykla su plačia ir įvairia programa: sportas, išvykos, tautinių dainų ir šokių repeticijos, formalūs ir laisvi pašnekesiai, paskaitos, žaidimai, ruoša ir pasiruošimas laužui ir „Taukuoto puodo", tradicinio pasiskaitymo, leidimas. Per vieną savaitę Lietuviškoje Sodyboje iš pulko prityrusių mokytojų, instruktorių ir vyresniųjų skautų stovyklautojai pasisemia skautiškų ir lietuviškų žinių. Lietuviškieji skautai reiškia pagarbą tautinei vėliavai, maldai ir vadovams.

Maloniai kviečiame jaunimą jungtis į skautiškas eiles ir dalyvauti lietuviškoje skautų stovykloje, kuri įvyks š.m. liepos 24 - 31 d.d.

Laukiame jūsų šią vasarą skautų stovykloje.

Budžiu,
v.s. J. Maslauskas
LSB Europos rajono vadeiva

KERNAVIETĖS VERTINA SUVAŽIAVIMĄ

Būrelis kernaviečių dalyvavo gegužės 29-31 d. Dainavoje vykusiose skautiškose susitiktuvėse — lietuviškame "Sodžiuje". Grįžo iš jo daugiau negu patenkintos — laimingos, turėjusios galimybės pažvelgti tikrovėje ir nors maža dalimi pagyventi rašytojo V. Krėvės vaizduojamo Dzūkijos kaimo gyvenimu. Šis suvažiavimas joms liks neužmirštamas. Dalyvės ir "Kernavės" tunto vadovybė jaučia didelį dėkingumą už šią galimybę šių susitiktuvių organizatoriams ir pagrindiniams vadovams — v.s. fil. Danutei Eudukienei, v.s. fil. kun. Antanui Saulaičiui ir s. fil. Liudai Rugienienei, o taip pat šioje išvykoje seses rūpestingai globojusioms "Kernavės" tunto vadovėms Teresei Gaidelytei ir Ramutei Kemežaitei.

"Kernavės" tunto vadovybė ir sesės, labai vertindamos tokioje formoje pravedamus skautiškus suvažiavimus, tikisi, kad jų vadovai neišsisems ir ateinančiais metais suruoš dar įdomesnes didesnį dalyvių skaičių sutraukiančias susitiktuves.

Skautybės Fondo reikšmė LSS yra labai didelė. Jis tvarkomas labai gerai. Todėl mūsų visų pareiga jo nepamiršti, bet nuolatos didinti Fondo kapitalą kuo didesnėmis aukomis bei pastangomis, kad jis plačiau tarnautų LSS gerovei.

Chicagos "Lituanicos" tunto broliai "Sodžiaus" suvažiavime atlieka V. Krėvės "Skerdžiaus" pirmąją dalį.
Nuotr. *Teresės Gaidelytės*

SKAUTIŠKI ĮVYKIAI

Chicagoje

Birželio 23 d. — Stovyklon vykstančių sveikatos patikrinimas ir registracija Jaunimo centre nuo 7-9 val. vak.

Liepos 8 d. — stovyklon vykstančių daiktų suvežimas į Jaunimo centrą. (Nuo 7 val. vak.).

Liepos 8 d. — stovyklautojų daiktų pakrovimas į sunkvežimį 7 val. vak.

Liepos 10 d. — išvykimas į stovyklą. Stovyklon vykstantieji Jaunimo centre renkasi 7 val. r. Autobusas išvyksta 7:30 val.r.

Liepos 10-24 d. — Chicagos skautų ir skaučių tuntų vasaros stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Union Pier

Birželio 19-26 d. — Antrasis Lituanistikos Seminaras skautų,-čių vadovams,-ėms "Gintaro" vasarvietėje.

Worcester, MA

Birželio 26-27 d. — Maironio parke vyks Atlanto rajono skautų,-čių sukaktuvinė (25-toji) Sporto šventė.

Anglija

Liepos 24-31 d. — Europos lietuvių skautų stovykla "Lietuviškoje Sodyboje" netoli Londono.

California

Rugpiūčio 1-14 d. — Californijos skautų,-čių stovykla.

Romuva, Canada

Rugpiūčio 7- 21 d. — Canados skautų,-čių stovykla. Registracija iki liepos7d.

Rugpiūčio 14-15 d. — Jūrų skautų 60 m. veiklos paminėjimas Romuvoje.

Yorkville, IL.

Rugpiūčio 14-15 d. — "Miško ženklo" kursai LSS vadovams.

Rugpiūčio 27,28,29 d. — "Miško ženklo" kursų tęsinys.

Rugsėjo 10,11,12 d. — "Miško ženklo" kursų užbaigimas.

Tabor Farm, MI.

Rugpiūčio 26-29. Akademinio Skautų Sąjūdžio studijų dienos.

STOVYKLŲ KLAUSIMU

ps. fil. Julija Shebanovienė - Šenbergaitė (Woodland Hills, JAV): Siūlau, kad stovyklose, ar už stovyklų ribų, neleistų bet kokių susirinkimų su alkoholiniais gėrimais, net ir tėvų. Stovyklų vedėjai turėtų negalėti skatinti ir padėti, ar prisijungti prie tokių socialinių subuvimų su gėrimais. Stovyklose neturėtų būti šokių kas dieną, ar po laužo, nes suardo laužo nuotaiką ir miško, gamtos ramumą. Tai suardo skautybės tikslą, atmosferą ir atima iš skautybės antgamtinį tikslą.

v.s. Vaclovas Tallat-Kelpša (Chicaga, JAV): Sakome, kad esame dainininkų tauta, bet ir mūsų dainos nutilo, ypač pastebime laužų metu. Draugininkai,-ės nemoka. Reikia į tai atkreipti dėmesį — pamokyti. Jaunimas mėgsta dainuoti ir jam žodžius nesunku išmokti.

KANADIEČIAI PASISAKO UŽ SUVAŽIAVIMĄ

LSS sk.-vyčių, budžių ir gintarių sąskridyje gegužės 29-30 d. Dainavoje dalyvavo 11 iš Toronto ir 24 iš Hamiltono. Torontiečių grupei vadovavo v.s. L. Gvildienė. Lietuviškų papročių inscenizacijos paliko gražių prisiminimų jaunimui, kuris buvo išjudintas visur aktyviai reikštis. Tik pasiruošimo pertraukos galėjo būti trumpesnės.

Č.S.

CALIFORNIJOS SKAUTININKŲ,-IŲ DĖMESIUI

Californijoje gyvenantieji skautininkai,-ės prašomi pranešti savo tikslius adresus ir telefono nr. Los Angeles skautininkų,-ių Ramovės seniūnei v.s. N. Mockuvienei 11650 Calvin street Yucaipa, CA 92399. Tel. nr. (714)797-3654

Naujos prityrusios skautės "Aušros Vartų" tunte. Iš k.: Lina Grigaitytė, Andrėja Mackevičiūtė, Kristina Izokaitytė ir Vida Urbaitė.
Nuotr. *Al. grigaičio*

"DAINOS" STOVYKLA

Šiais metais "Kernavės" tunto stovykla Rake bus pavadinta "Dainos" vardu. Jai vadovaus ps. Rita Penčylienė. Stovykla vyks nuo liepos 10 iki liepos 24 d. Kartu su "Kernavės" tuntu stovyklaus Clevelando „Neringos tuntas ir sesės iš Bostono.

Stovyklinė informacija jau išsiuntinėta. Norinčios stovyklauti su kernavietėmis, bet negavusios reikalingos informacijos, kviečiamos kreiptis: Irena Grigaitienė, 3990 Gregory Dr., Northbrook, IL, 60662 Tel. (312)296-3809.

FINANSŲ — TURTO TVARKYMO KLAUSIMU

J.v.s. Bronius Juodelis: LSS Kontrolės komisijai betikrinant LSS vienetų turto ir piniginės atskaitomybės knygas bei LSS šakų iždus, randamas labai nevienodas šios atsakomybės supratimas ir nesekimas JAV korporacijoms reikalaujamų Internal Revenue taisyklių ir dokumentacijos. Visi turime prisiminti, kad teisiniai LSS yra ne pelno siekianti legali korporacija JAV, su aukų nuo mokesčių nurašymo privilegija. Ši privilegija nėra lengvai dalinama ir, nesilaikant nustatytos tvarkos, ją lengva prarasti. O tai būtų didelis nuostolis mums visiems. Todėl JAV korporacijoms nustatytos tvarkos ir sąskaitybos turi laikytis kiekvienas draugovės, tunto, Brolijos, ar ASS iždininkas, ar administratorius. LSS Tarybos Pirmija 1966 m. išleido paprastus, bet aiškius LSS Piniginės Atskaitomybės Nuostatus. Atrodo, kad šiandien jie daugumai nežinomi. Juos turi turėti kiekvieno vieneto iždininkas ir turto tvarkytojas. Tuntuose turi būti ir turto inventoriaus knyga bei tinkama to turto globa. Ši sritis labai apleista ir ją būtinai reikia pagerinti, kol dar nevėlu, visuose tuntuose.

Kiek didinasi tavo turtai, tiek daugink savo gerus darbus.

S. Pellico

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates $45.00 — Chicago, Cook County, Illinois i. and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $43.00. Foreign countries $45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$45.00	$27.00	$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	$45.00	$27.00	$19.00
Užsienyje	$45.00	$27.00	$19.00
Kitur — Amerikoje	$43.00	$25.00	$18.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	——

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

ĄŽUOLO MOKYKLA AUSTRALIJOJE

LSB "Ąžuolo" vadovų mokyklos Australijos skyrių sudaro: skyriaus vedėjas j.s. dr. Rimantas Šarkis, instruktoriai — v.s. Bronius Žalys, svvsl. Ignas Vaičiulevičius ir s.v.v.sl. Linas Vaičiulevičius. Iš 1981 m. vykusių „Ąžuolo" vadovų mokyklos kursų Australijoje pirmasis kursų programą užbaigė aušrietis ps. Viktoras Gaidžionis.

Darbai yra geresni liudininkai negu žodžiai.

Šv. Jonas Auksaburnis

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—4 6—8; antr. 12—6; penkt. 10—12, 1—6.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso tel. — 233-8553
Service: 885-4506 — Page #06058
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priėmimo dienos pirm., antr., ketv., penkt., iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6.
Šeštadieniais pagal susitarimą.

DR. K. M. ŽYMANTAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., treč., ketv. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

Esminė konservatoriaus problema

KĄ KONSERVUOTI?

Konservatizmas (bent gryniausioj savo formoj) matuoja socialinių reiškinių (praktikų, struktūrų, institucijų) vertę pagal istorinį laiką ir geografinę erdvę: kuo tie reiškiniai ilgiau išsilaikę ir plačiau paplitę, tuo, aplamai paėmus, jie geresni. Vieni konservatoriai (vadinkime juos formaliniais) tvirtina, kad tai, kas sena ir paplitę, tiesiog pagal definiciją (iš esmės) yra gera: toks jau mūs gėrio supratimas, sako jie, kad mes nė įsivaizduoti negalime, jog tai, kas sena, nebūtų gera. Kiti konservatoriai (vadinkime juos materialiniais) pripažįsta, jog gėrio definicija — visai kita (kas jau kas, bet tam tikro reiškinio gėrio esmė — ne jo patvarume ar išplitime), bet užtat jie tvirtina, kad tarp reiškinių, kurie geri, ir reiškinių, kurie patvarūs bei paplitę, yra dėsningas empirinis sutapimas: jei pažvelgsime į istoriją, matysime, sako jie, kad tai, kas sena ir tarpkultūriškai populiaru, iš tikrųjų (kaip taisyklė) yra gera, ir tai, kas gera, iš tikrųjų (kaip taisyklė) yra sena ir tarpkultūriškai populiaru.

Be to, visi grynieji konservatoriai sutinka, kad, jei tam tikras reiškinys ir nebūtų per save labai jau geras, vien jo patvarumas bei paplitimas sudaro stiprų argumentą jį ir toliau palaikyti.

Tokia bent jau viena konservatizmo samprata. Ją galėtume pakrikštyti "nusistovėjusios tvarkos palaimingumo" teorija. Tačiau ji mus pastato prieš tiesą spiečių klausimų.

Pvz., ar konservatorius savo principo nėra verčiamas pripažinti geromis tokias žmogų nuo amžių lydėjusias socialines praktikas, kaip karas, išnaudojimas, prostitucija ("seniausia pasaulio profesija")? Čia konservatoriaus dažniausiai šitaip atsakoma: tie reiškiniai, nors savyje ir nepageidautini, vis dėl to atlieka naudingą funkciją (taip jau pasaulis surėdytas, kad kartais į gėrį reik eit per blogį); be to, ju principiškai negalima išvengti: visi bandymai tuos reiškinius išgyvendinti arba lieka nesėkmingi, arba pasaulin atveda dar didesnių blogybių (totalistinę opresiją, ekonominę stagnaciją, lytinį išsigimimą šeimoje). Betgi šitoks atsakymas, pripažindamas, jog tarp įsisenėjusių reiškinių esama ir blogybių (kad ir "neišvengiamų"), nelabai derinasi nei su formalinio konservatoriaus nusistatymu, kad viskas, kas sena (ir paplitę), jau savaime yra gėris, nei su materialinio konservatoriaus nusistatymu, kad viskas, kas sena (ir paplitę), yra gėris bent dėsningo istorinio surapimo dėka. Kad išvengtų prieštaravimo, tiek vienas, tiek antras konservatorius priverstas neigti arba tai, kad karas yra bet kuria prasme blogis, arba tai, kad karas yra pastovus ir paplitęs žmogaus gyvenimo reiškinys.

Toliau: kaip konservatoriui elgtis tuo atveju, jei dvi pasaulyje daugmaž lygiai "nusistovėjusios tvarkos" tarpusavy kirstųsi? Pvz., pilietinių teisių siaurumas Rytų pasauly bent lygiai tiek pat (jei ne ilgiau) nusistovėjęs Rytų pasauly,kaip pilietinių teisių platumas Vakarų. Ką konservatorius privalo ginti: piliečio teisių siaurumo ar piliečio teisių platumo sampratą? Čia konservatorius turi kelis pasirinkimus. Jis gali būti konservatyvus abiejų visuomenių ar kultūrų atžvilgiu: taip elgiasi, pvz., sovietų konservatoriai (jie remia vergijos tradiciją pas save ir pilietinių laisvių tradiciją "buržuaziniame pasaulyje") ir kai kurie kapitalistų konservatoriai (jie remia laisvę Vakaruose, bet sako, kad "paliokams", "rus-kiams" ir Vietnamo "gukams" gerai ir despotizmas). Tačiau dažniau konservatoriai savo poziciją linkę sureliatyvinti: jie remia įsitvirtinusias tradicijas tik vienoje sistemoje (pvz., Vakarų konservatorius — laisvės tradiciją), o kitos sistemos atžvilgiu pasisako prieš atitinkamą ten įsitvirtinusią tradiciją (pvz., Vakarų konservatorius — prieš vergovės tradiciją Rytuose). Bet tuo pačiu toks konservatorius, būdamas konservatyvus tik vienos sistemos atžvilgiu, o kitos — ko gero net revoliucionierius, praranda savo pozicijos universalumą. Taigi konservatizmas — arba viduje prieštaringas (jei vienur gina įsisenėjusią laisvę, o kitur įsisenėjusią nelaisvę), arba ribotas, neabsoliutus (jei vienur gina įsisenėjusią laisvę, o kitur griauna įsisenėjusią nelaisvę).

Kebliausia konservatoriui tada, kada vienoje ir toje pačioje sistemoje vieną įsisenėjusią tvarką pakeičia kita įsisenėjusi tvarka. Štai JAV ilgą laiką visuomenine apsauga nuo darbo, neturto, senatvės ir t.t. rūpindavosi daugiausia privačios draugijos, privatūs asmenys. Nuo maždaug 1930 m. dekados šią funkciją vis daugiau perėmė valstybė, ilgainiui išsivysčiusi į gana sudėtingą "gerovės biurokratiją". Dabar, išrinkus prez. Reaganą, bandoma tą "gerovės valstybę" po truputį išmontuoti. Kaip šiuo atveju turėtų nusistatyti konservatorius? Ar už seniai jau įsipilietinusią "gerovės valstybę", ar už dar senesnę "minimalinės valstybės" tvarką, gyvavusią šio amžiaus pradžioj ir anksčiau?

Šią problemą galima taip apibendrinti. Kadangi moderniose visuomenėse gyvenimas greičiau keičiasi, Vakarų konservatorius dažniau atsiranda pralaimėjusiojo pusėje ir nuolatos verčiamas atsistoti prieš vis naujai įsitvirtinančias tvarkas: senelio gintąją instituciją jau seniai pakeitė priešinga institucija, kuri dabar atrodo nusistovėjusi senelio vaikaičiui. Ir už ką turi kovoti konservatyvus vaikaitis: už "savo" įsisenėjusią tvarką, ar už senelio?

Ši problema rodo, kad konservatorius, negalėdamas ginti visų senų institucijų (nes kai kurios jų viena kitai prieštaraujančios), turi tarp jų pasirinkti. Ir pagal ką gi pasirinkti? Ogi pagal įsitikinimus ir pasaulėžiūras, ateinančias iš šalies. Pats konservatizmas savyje neteikia jokio pagrindo pasirinkimui tarp prieštaraujančių senų tvarkų. Todėl pasirinkimo pagrindas tegali būti už konservatizmo ribų. Kiekvienas konservatorius — ne tik konservatorius, bet ir "kažkas daugiau". Dėl to konservatoriai kaip grupė tokie spalvingi.

Ypač margas amerikietiškasis konservatizmas. Rinkdamiesi, kokias praktikas ir institucijas konservuoti, kokias ne, vieni orientuojasi į 18-19 a. individualistinį liberalizmą (maža bendro teturintį su tuo, kas šiandien JAV vadinama "liberalizmu"), reikalaujantį, kad valstybė "nesikištų" į piliečių privatinį ir visuomeninį (ypač ekonominį) gyvenimą. Kiti konservatoriai savo politinius pasirinkimus sprendžia pagal principą, kad valstybė turėtų rūpintis "bendruoju gėriu" ir būti stipria visuomeninės disciplinos bei doros saugotoja. Treti bando kaip nors šias dvi priešingas tradicijas "sintetizuoti". Todėl nenuostabu, kad kiek konservatoriai kaip individai dažnai originalūs ir nepakartojami, tiek kaip grupė jie retai tesusikonsoliduoja į dominuojančią jėgą, o sykį įsėdę į valdžios vežimą, nesutaria, kuria linkme jį pakreipti.

M. Dr.

1941 METŲ BIRŽELIO SUKILIMĄ PRISIMENANT

L. KERULIS

Lietuvių tautos spontaniško visuotinio ginkluoto sukilimo pradžia skaitoma 1941. VI. 23, kai per Kauno radiofoną buvo paskelbtas Lietuvos valstybės atstatymas, Laikinosios Lietuvos vyriausybūs sudėtis ir po to sugiedotas Lietuvos himnas. Lietuvių Aktyvistų Fronto vadovybės nurodymu tam momentui iš anksto buvo ruoštasi. Kai daugelis, išgyvenę 1941. VI. 14 — 18 okupantų rusų įvykdytus didžiuosius ir žiaurius mūsų tautos trėmimus į neaprėpiamus Sibiro plotus, susikovę su enkavedistais pasitraukė į miškus, jau susidarė būsimo sukilimo partizanų vienetai. Tai liudijo NKVD komisaro okup. Lietuvai Gladkovo slaptas raštas: "Tam tikra priešiško elemento dalis perėjo į nelegalią padėtį ir įsijungė į banditinių grupių dalinius tuo metu, kada veikė respublikos valymo operacija". (N. E. Sūduvis "Vienų Vieni", 1964 m., psl. 64). O tas raštas buvo rašytas 1941. VI. 21, dar prieš Vokietijos — Sov. Rusijos karą.

1980 m. gegužės 28 d. "Draugo" 124 nr. buvo išspausdintas sąrašas žinomų 1941 m. birželio sukilimo dalyvių, žuvusiųjų tiesioginėse kovose 1941. VI. 22, Vokietijos — Sov. Rusijos karui prasidėjus, o 1981. V. 26, 27 d. 121 — 122 žinomų sukilimo dalyvių, kurie grįžusių rusų okupantų buvo suimti ir nužudyti bei nukankinti Sibiro koncentracinėse stovyklose ar žuvę pokario partizaninėse laisvės kovose.

Prisimenant to sukilimo herojiškas kovas laisvės siekiant, sudėtas gyvybių ir kančių aukas, spausdinamas papildomas žuvusiųjų sukilimo metu, okupantų ištremtųjų į Sibirą bei suimtųjų, kurių likimas dar nežinomas, sukilimo dalyvių sąrašas.

ŽUVĘ SUKILIMO METU

Dubickas, savanoris, buv. geležink. polic. vyr. polic. Lūšės geležk. st., Mažeikių aps., VI. 23 savo iniciatyva iškėlęs tautinę vėliavą, atsiradusių raudonarmiečių vietoje nušautas.

Liudas Giedraitis, g. apie 1910 m. Vederų k., Imbrado Vls., Zarasų aps., stud. ir vald. Kaune, žuvo 1941. VI. 23 tiesioginėje kovoje gindamas Aleksoto tiltą.

Jurgelioniai, — 2 broliai — Duokiškis, Kamajų vls., Rokiškio aps., abu žuvo sukilimo metu.

Liaugminas, ūkin., Leckava, Mažeikių vls., ir aps., 1941. VI. 25 prie Kuodžių miško žuvo kautynėse su raudonarmiečiais. Palaidotas Leckavos RK kapinėse.

Kazys Savickas, 1938 — 1940 m. buvęs Kauno Aukštesniosios technikos mokyklos aviacijos būrelio narys sklandytojas, 1941. VI žuvęs sukilimo dalyvis.

Algirdas Šliteris, žuvo Kaune, gindamas Aleksoto tiltą.

Žukauskai — 2 broliai ūkin. — Kalniškių k., Laižuvos vls., Mažeikių aps., sukilimo dalyviai, savo namuose enkavedistų ir milicininkų VI. 23 sužaudyti.

Chicagos merė J. Byrne priima čekį iš Beatrice Foods Co. vadovo Jame Dutt policijai įtaisyti neperšaunamas liemenes. Iš kairės: J. Dutt, M. Korshak, policijos apsaugos komiteto pirmininkas, policijos superintendentas R. Brzeczek ir merė J. Byrne.

Ištremtieji į Sibirą

Jonas Borevičius, s. Petro, g. 1914 m. Lenkijoje, ats. j. ltn., 1932 — 1935 m. VDU studijavęs mediciną, 1941. VI vienas iš sukilimp vadų Alytuje. 1944 m. bolš. suimtas, kalintas, tardytas ir išv. į Sibirą.

Stasys Bratkauskas, s. Tado, g. 1897 m. Dirvonų k., Kurklių par., Anykščių raj., gyveno Balninkų m., Ukmergės aps., buv. šaulys ir sukilimo dalyvis Balninkuose. Po karo suimtas, nuteistas ir išv. į Mordavijos konc. stov.

Aleksas Bričkus, g. 1910 m., 1963 m. Klaipėdoje nuteistas 15 m., išv. į Mordovijos konc. stov. 385- 19.

Juozas Čepauskas, savanoris, Užventis, Šiaulių aps., sukilimo dalyvis Užventyje, 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, pateko rusams, grąžintas į ok. Lietuvą, nuteistas, išv. į Sibirą, Irkutską, po 10 m. grąžintas, mirė 1973. V. 3 Kaune.

Petras Galvanauskas, Žadeikių k., Vabalninko vls., Biržų aps., sukilimo dalyvis, po karo apyl. veikusių part. vienas iš vadovų, 1947 m. suimtas, nuteistas 25 m. ir išv. į konc. stovyklą.

Stasys Grigas, g. 1913 m., 1967. X. 28 Kupiškyje nuteistas 15 m., išv. į Mordovijos konc. stov. 385 — 3.

Antanas Jankauskas, sukilimo dalyvis Užventyje, Šiaulių aps., po karo suimtas, nuteistas ir išv. į Sibirą.

Jonas Karalius, 1967 m. Kupiškyje nuteistas 15 m., išv. į Permės konc. stov.

Vladas Krasauskas, sukilimo dalyvis, po karo part., 1962 m. nuteistas 10 m. ir išv. į konc. stov.

Antanas Mažeika, s. Juozo, g. apie 1915 m. Šakynos m., Gruzdžių vls., Šiaulių aps., ūkin., sukilimo dalyvis Šakynoje, vėliau tarnavo policijoje, 1944 m. išv. į Sibirą ir dingo.

Stanislovas Mažeika, s. Juozo, g. 1913 m. Šakynos m., Gruzdžių vls., Šiaulių aps., ūkininkas — pieninės reik. vedėjas, sukilimo dalyvis Šakynoje, 1944 m. išv. į Sibirą, Arkties srityje susirgo cinga ir mirė apie 1948 m.

Bronius Mickūnas, s. Petro, g. 1911 m. Antakalnės k., Veliuonos vls., Kauno aps., 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, 1945. II pateko rusams, grąžintas, išv. į Sibirą, Krasnojarsko kraštą.

Alfonsas Mikoliūnas, ats. puskar., 1940. VI. 15 Sov. Rusijai okupavus Lietuvą, po kurio laiko paskirtas Kauno radijo st. virš., 1941. VI. sukilimo dalyvis, po karo rusų išv. į Sibirą, grįžo su palaužta sveikata, mirė Kaune.

Jonas Mockus, Skuodas, Kretingos aps., 1963 m. Klaipėdoje nuteistas ir išv. į Mordovijos konc. stov.

Juozas Navikas, gen. štabo mjr., skautininkas, "Vyties" filisteris, sukilimo dalyvis, po karo išv. į Sibirą, grįžo iškankintas, mirė ok. Lietuvoje.

Vytautas Norvaiša, g. 1920. VI. 20, gyveno Kaune, sukilimo dalyvis, 1945 — 1946 m. laikotarpyje suimtas, išvežtas, 8 m. kalintas Krasnojarsko ir Potmos konc. stov. Susirgęs šizofrenija grąžintas, nepažinęs žmonos ir vaikų, pripažintas nepagydomu.

Zenonas Ronbergas, s. Prano, g. 1923 m. Kuršėnuose, Šiaulių aps., tech. stud., sukilimo dalyvis Kaune, 1944 m. pasitraukė į Vokietiją, baigęs radistų mok., 1945 m. pradžioje parašiutu nuleistas Kuršėnų apyl. 1946 m. suimtas, išv. į Sibirą, grąžintas į ok. Lietuvą dirbo inžin. Panevėžyje, vėliau Alytuje.

Antanas Rupšys, g. apie 1909 m. Dilbičių k., Papilės vls., Šiaulių aps., ūkin., 1940 m. išv. į Sibirą, grįžęs negavo darbo, apsigyveno Sov. Ukrainoje.

Izidorius Streikus, g. 1918 m., sukilimo dalyvis, po karo part., 1962 m. nuteistas 15 m., išv. į Permės srit. konc. stov.

Petras Stumbras, s. Vlado, g. 1906 m. Philadelphia, Pa., JAV, Lietuvos kariuom. ats. sanit. pusk., nuo 1938 m. Ukmergės aps. Balninkų polic. nuov. virš. ir sukilimo dalyvis bei vadas. Po karo suimtas, išv. į Mordovijos konc. stov.

Antanas Valaitis, s. Juozo, g. 1906 m. Skaisgirių k., Sintautų vls., Šakių aps., 1937 — 1939 m. studijavo visuomenės mokslus Prancūzijos Lilio univ., buvo Lietuvos kat. jaunimo s-gos "Pavasarininkų" gener. sekr., 1941. VI. sukilimo dalyvis Krakėse, Kėdainių aps., 1951 m.nuteistas 25 m., išv. į Mordovijos konc. stov. 385 — 19. Grįžo į ok. Lietuvą 1976 m.

Suimtieji sukilimo dalyviai

Jonas Arieška, Ramygalos vls., Panevėžio aps., po karo part., suimtas ir nuteistas.

Stanislovas Baltramiejūnas, s. Stanislovo, g. 1915 m. Pušaloto m, Panevėžio aps., nuo 1941. VII Smilgių bažn. vargonininkas, po karo suimtas. Tardytas 1946. X. 2 ir 16.

Valerijonas Bušma, s. Kazimiero, g. 1921 m. Arkšvos k., Ylakių vls., Mažeikių aps., sukilimo dalyvis Ylakių m., 1944. X suimtas.

Juozas Celevičius, s. Prano, g. 1905 m. Seirijų m., Alytaus aps., buv. šaulys ir sukilimo dalyvis Seirijuose. Po karo suimtas. Tardytas 1960. I. 30.

Kazys Čeika, s. Petro, g. 1906 m. Rygoje, gyveno Skapiškyje, Rokiškio aps., buv. šaulys ir sukilimo dalyvis Skapiškyje, nuo 1944 m. part. Suimtas 1949 m., tardytas IX 2.

Edvardas Dambrauskas, sūnus Vinco, g. 1916 m., ats. puskar., buv. šaulys, sukilimo dalyvis Baisogaloje, Kėdainių aps. Nuo 1941. XI. tarnavo Savisaugos daliniuose. 1945 m. iš Kuršių apsupimo pabėgo į Vokietiją, pereinant sieną suimtas.

Kostas Danilevičius, s. Vinco, g. 1907 m. Mažeikiuose, ūkin., nuo 1938 m. šaulys ir sukilimo dalyvis Mažeikiuose. 1946 m. suimtas, tardytas X. 9.

Juozas Dziena, g. 1896 m. Narbutų k., Anykščių raj., Kauno — Vilniaus autostrados tiesimo darb., dukilimo dalyvis Vievyje Suimtas 1945 m. pradžioje.

Tarasas Robertas Formulevičius, s. Semiono, g. 1906 m. Mitavoje, Latvijoje, darb., šaulys, sukilimo dalyvis Leckavoje, Mažeikių aps. Suimtas 1944 m., tardytas 1944. XI. 16; 1945. II. 7, 8 ir 14.

Adolfas Galdikauskas, s. Leopoldo, g. 1903 m. Rietave, Telšių aps., buv. šaulys ir sukilimo dalyvis Rietave. 1944 m. pabaigoje ar 1945 m. pradžioje suimtas.

Adolfas Genys, s. Antano, Labūnavo k., Užvenčio vls., Šiaulių aps., dalyvavo sukilime Užventyje. Po karo suimtas, tardytas 1948. VI. 24.

Vladas Gylys, s. Vlado, g. 1918 m. Radviliškyje, Šiaulių aps., ats. j. ltn., inžinierius, sukilimo būrio vado pad. Kėdainiuose. Tarnavo Vietinėje rinktinėje ir Savisaugos daliniuose būrio vadu. Po karo dirbo Kauno bandomojoje — mechaninėje gamykloje "Apvija" tech. skyr. virš. Suimtas, tardytas 1964. VI. 22.

Aleksas Gricius, s. Juozo, g. 1906 m. Jelgavoje, Latvijoje, buv. tautininkas, šaulys, Šiaulių aps., Tryškių vls., Kairiškių pradž. mok. mokyt. ir sukilėlių būrio vadas. Suimtas, tardytas 1948. II. 18.

Bronius Gudas, sukilimo dalyvis, Biržų aps., po karo suimtas.

(Bus daugiau)

NEW YORKO LIETUVIŲ KOLONIJA

PETRAS MATEKŪNAS

1

Kai nauji ateiviai 1950-1981 m. laikotarpyje pradėjo atvykti į šį kraštą, New Yorko lietuvių religinis, kultūrinis, visuomeninis ir iš dalies ekonominis gyvenimas daugiausia koncentravosi Williamsburge. Brooklyne, prie Angelų Karalienės ir Apreiškimo parapijų bažnyčių, nes šiose apylinkėse daugiausiai buvo apsigyvenę lietuviai.

Nuo senų lietuvių neatsiliko ir nauji ateiviai, atvykę iš Vakarų Vokietijos ir Austrijos stovyklų. Čia tuomet veikė Balfo centras, Juozo Ginkaus svetainė, Ksavero Strumskio alkoholinių gėrimų parduotuvė, Vlado Venciaus dantų kabinetas, Juozo Tysliavos „Vienybės" redakcija, kurioje, kaip Kęstutis Čerkeliūnas savo straipsnyje „Per visą tą laiką" rašo, „sušilo ne vienas iš Europos atvykęs žurnalistas" (New Yorko Tautinių šokių grupės sukaktuvinis leidinys, 1975 m.), Amerikos Lietuvių piliečių klubas, Amerikos Lietuvių Tautininkų klubas ir kitos verslo įmonėlės. Vėliau, pablogėjus šiam rajonui, beveik visi lietuviai išsikėlė į Woodhaveną, Richmond Hill ir kitas vietas.

Dabar tos apylinkės, kur koncentravosi visas lietuviškas gyvenimas, liko praeities sentimentas, nors, tiesa, ten dar liko viena Apreiškimo parapijos bažnyčia (Angelų Karalienės bažnyčią 1981 m. sausio 1 d. vyskupas uždarė) ir vienas kitas lietuvis dėl senatvės ar kitų priežasčių nesiryžo iš tos vietovės išsikelti.

Lietuvių parapijos New Yorko mieste

Lietuviai, kai tik atvyko 19 šimt. antroje pusėje į šį kraštą, pradėjo steigti parapijas, statyti ar pirkti bažnyčias. Nors jiems sunkiai sekėsi, bet savo tikslą pasiekė. Nauji ateiviai, kai atvyko po II-ojo pasaulinio karo, rado lietuviškas parapijas ir gražias, nors ir kuklias, bažnyčias, kurios net ir dabar, išskyrus tik Angelų Karalienės parapiją, dar tebeveikia, nors jų steigėjai jau senai iškeliavę į amžinybę.

New Yorke po II-ojo pasaulinio karo veikė 5-kios lietuvių parapijos — Angelų Karalienės, Apreiškimo, Šv. Jurgio, Viešpaties Jėzaus Atsimainymo ir Aušros Vartų. Angelų Karalienės, Apreiškimo ir Šv. Jurgio parapijos veikia Brooklyne, o kitos dvi — kitose miesto dalyse. Visos parapijos įsikūrė tose vietose, kur daugiausia buvo apsigyvenę lietuviai. Iš jų visų seniausia parapija buvo Angelų Karalienės, o jauniausia — Apreiškimo parapija. Abi šios parapijos įsikūrė viena nuo kitos netoli, išskyrus tik Šv. Jurgio, įsikūrusią centriniame Brooklyne. Iš jų visų didžiausia ir gražiausia yra Apreiškimo parapijos bažnyčia, kurią pastatė ne lietuviai, bet apie 1863 m. vokiečiai. Lietuviai ją iš vyskupijos perėmė už skolas, nes likusieji vokiečiai, kitiems išsikėlus į kitas miesto dalis, išlaikyti ir apmokėti skolas, kurios susidarė bažnyčią ir mokyklą statant, negalėjo.

Seniausia parapija buvo Angelų Karalienės. 1979 m. rugsėjo 17 d. buvo iškilmingai atšvęsta 90 metų sukaktis. Parapijos bažnyčia buvo netoli Williamsburgo tilto So. 4 ir Roeling gatvių sankryžoje. Iš tos parapijos vėliau susidarė Apreiškimo, Šv. Jurgio ir Viešpaties Jėzaus Atsimainymo parapijos. Pirmos dvi parapijos įsikūrė Brooklyne, o Viešpaties Jėzaus Atisimainymo Maspethe, Queens miesto dalyje.

Angelų Karalienės parapija

Angelų Karalienės parapija įsikūrė 1897 m. lapkričio 24 d. Jos įsikūrimo istorija įdomi. Jos čia neminėsiu, nes jos įsikūrimo istoriją yra plačiai aprašęs rašytojas Paulius Jurkus straipsnyje „Sudiev Angeline!" (Darbininkas, 1981 m., Nr. 23-26).

Angelų Karalienės parapiją įkūrė lietuviai, atvykę iš Lietuvos, kurie Lietuvą paliko dėl politinių priežasčių ar nenorėdami tarnauti rusų kariuomenėje bei ieškodami geresnio gyvenimo. Nors bažnyčios, kai įsteigė parapiją, dar neturėjo, bet pamaldos buvo laikomos 214 Grand St., Brooklyne. Parapijos klebonu buvo paskirtas kun. V. Kriaučiūnas. Iki jo atvykimo naujos parapijos reikalus tvarkė Brooklyno vyskupo kancleris kun. George Mundelein (vėliau jis buvo Chicagos arkivyskupas ir kardinolas). Bet kunigas V. Kriaučiūnas neilgai buvo šios parapijos klebonu. 1898 m. spalio 12 d. jis mirė. Parapijos reikalus vėl tvarkė vyskupo kancleris kun. G. Mundelein. Retkarčiais pamaldas dar atlaikydavo kun. Žindžius, atvykęs iš Elizabetho.

Vyskupui sutikus, kaikinai klebono pareigas eiti buvo paskirtas kun. Antanas Milukas, Philadelphijos vyskupijos kunigas. Jis atvyko 1899 m. balandžio 9 d. Tais pačiais metais, parapiečiams nutarus, jis prie Williamsburgo tilto nupirko iš episkopalų dabartinę bažnyčią, ją aptvarkė ir pašventino. Klebonu teišbuvo apie vienerius metus. Tuomet klebonu buvo paskirtas kun. Vincas Varnagiris. Jis parapiją inkorporavo valdžios įstaigoje ir prie bažnyčios nupirko namą, kuriame įrengė kleboniją, o patalpose, esančiose prie bažnyčios presbiterijos, kuriose iki to laiko gyveno klebonas, įrengė mokyklą, kuri veikė 1916-1923 m. Atliko ir kitus įrengimus, kaip perstatė bažnyčios fasadą, įrengė vargonus ir pan.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

IŠ LAISVĖS VARPO VEIKLOS

Juo toliau, juo sunkiau suorganizuoti aukštesnio lygio renginius. Dažniausiai sunkumai iškyla, derinant renginio datą su galimybe gauti tinkamus programos atlikėjus, o taip pat su kitų organizuojamų renginių pobūdžio data. Kartais gauni salę, bet negauni programos atlikėjų ar pasirodo, kad tą dieną jau kiti organizuoja savo renginius. Taip atsitiko su Laisvės Varpo pavasariniu koncertu, kuris turėjo būti nukeltas savaitę vėliau, nes per Atvelykį, kada Laisvės Varpo koncertai pagal tradiciją vykdavo, buvo paskelbti kiti du renginiai.

Kad būtų galima išvengti panašių sunkumų, Laisvės Varpo rudens koncertas jau dabar sutartas. Jis vyks spalio 10 d. 3 val. po pietų So Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje. Jame programą atliks Atis ir Regina Bankai, neseniai pasitraukę iš Lietuvos, dabar gyveną Toronte, o taip pat pianistas Vytas Bakšys, kuris tuo metu sieks New Yorke magistro laipsnio. Salė jau užsakyta, su programos atlikėjais susitarta. Laisvės Varpo vadovybė prašo tą dieną neorganizuoti kitų renginių.

PAMINĖJO ROMĄ KALANTĄ

Laisvės Varpas gegužės 16 d. programoje lietuviškai, o gegužės 23 d. programoje angliškai plačiai paminėjo Romo Kalantos susideginimo 10 metų sukaktį. Lietuviškai tuo reikalu kalbėjo programos vedėjas Petras Viščinis, o angliškai — jo talkininkė Birutė Duobaitė — Silvia. Abu kalbėtojai apibūdino susideginimą, kaip simbolį lietuvių tautos nepalaužiamo laisvės siekimo, kurio išryškinimui nesigailima net gyvybės aukos. P. Viščinis lygino Romą Kalantą su legendariniu kunigaikščiu Margeriu. Jis apgailestavo, kad laisvajame pasaulyje toji mirties auka lyg užmirštama. Per eilę metų Vlikas skelbė Romo Kalantos savaitę, o šiemet toji sukaktis praleista tylomis. Tai liūdnas reiškinys, kuris rodo, kad nepilnai įvertiname mūsų tautos vedama kova dėl laisvės sunkiausiomis sąlygomis gimtajame krašte, kur ištikrųjų yra pagrindinis kovos frontas. Tos kovos sėkmingam laimėjimui būtinai reikalingas pilnesnis abipusis atliekamų darbų įvertinimas. Romui Kalantai skirtoji lietuviška programos dalis užskleista Margerio arija iš Vytauto Klovos operos "Pilėnai". Tos arijos pagrindinė mintis — giname laisvę ateities kartų.

IŠ AMERIKIEČIŲ SPAUDOS

"The Sunday Globe" įdėjo straipsnelį "The Baltic Holocaust to be commemorated". Jame rašoma, kad estų, latvių kilmės amerikiečiai minės 41 metų sukaktį "of the Baltic Holocaust" Šį minėjimą rengia visos aukščiau paminėtos tautybės. Pagrindinis kalbėtojas bus John D. Scanlon valstybės sekretoriaus padėjėjas sovietų ir rytų Europos reikalams, o taip pat kongresmanas Brian Donnelly.

Šios trys valstybės — Estija, Latvija ir Lietuva esančios prie Baltijos jūros. Jos trumpai pasidžiaugusios savo nepriklausomybe tarp dviejų pasaulinių karų. Prieš II-jį pasaulinį karą jos buvo Sovietų Rusijos okupuotos ir dabar tebėra. Amerikos vyriausybė niekada nepripažino šių kraštų sovietų Rusijai.

Šis minėjimas vyko birželio 13 d. Coupley Square, o iš ten Trinity bažnyčioje.

"Daily News" birželio 4 d. įdėjo žinutę iš Maskvos "KGB deports woman". Joje rašoma, kad KGB agentai ištrėmė iš Maskvos badaujančią moterį į Lietuvą, kuri norinti vykti pas savo vyrą į JAV. Moteris esanti Marija Jurgutienė. Gegužės 10 d. ji prisijungusi Maskvoje prie kitų badaujančių vyrų ir moterų grupės, kad gautų išvažiavimo vizas pas savo vyrus ar žmonas.

"Daily News" gegužės 21 d. įdėjo laiškutį, pasirašytą P. E. iš Milford, Conn., "Says we're terrific". Jame rašoma, kad jūsų vedamasis "From Russia with Love" buvęs puikus. Esanti mano ir daugelio tūkstančių kitų padėka jums, kur jūs sakote, kad Billy Graham turįs pasikalbėti su estais, latviais ir lietuviais apie tikinčiųjų persekiojimus jų kraštuose.

"New York Post" gegužės 29 d. aprašo Vyto Gerulaičio žaidimus Paryžiuje ir pažymi, kad jis už blogą elgesį esąs nubaustas 2,500 dol. ir 21 dieną suspenduotas nuo žaidimo.

RENGINIAI

Minkų radijo valandėlės gegužinė — piknikas rugpiūčio 8 d. Romuvos parke, Brocktone.

Tautos šventės minėjimas rugsėjo 12 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje.

Laisvės Varpo rudens koncertas spalio 10 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje.

Kariuomenės šventės minėjimas lapkričio 21 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salėje.

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

ATEITININKŲ METINĖ ŠVENTĖ

Veik kiekvienais metais Philadelphios ateitininkai suruošia metinę šventę, kurion susirenka sendraugiai, studentai, moksleiviai bei jaunučiai ateitininkai ir jų bendraminčiai. Šiemet šventė vyko gegužės 30 d. Šv. Andriejaus parapijoj. Pradėta šv. Mišiomis už mirusius ir gyvus ateitininkus. Kun. Kajetonas Sakalauskas pamoksle išryškino, jog ateitininkiškas judėjimas, kilęs nihilizmo laikais, ir dabar turi grumtis su ateizmu bei tais, kurie skelbia, kad Dievas yra miręs. Šūkis — "Viską atnaujinti Kristuje" ir šiuo metu yra aktualus.

Vadovaujant Teresei Gečienei, prie altoriaus, atnešus organizacijos vėliavą, moksleivio ateitininko įžodį davė Regina Krušinskaitė, Algimantas Česonis ir Paulius Kazakauskas, o studentų — Jolanda Česonytė, Aušra Gečytė, Lidija Zerr, Rasa Krokytė ir čikagiškis Linas Palubinskas. Juosteles uždėjo bei ženklelius prisegė svečiai iš Chicagos: Daiva Baršketytė ir Linas Palubinskas.

Mišių metu giedojo moksleiviai ir studentai, niujorkiečiams Stasiui Janušai ir Dariui Kudžui gitaromis pritariant. Šventės išvakarėse jie praktikavosi bei bendravo vaišinguose Rimo ir Romos Česonių namuose, New Jersey. Mišių skaitymą gražiai atliko J. Česonytė.

Po sumos parapijos salėje vyko iškilmingas posėdis, kurį pradėjus sendraugių pirm. Juozui Kanapavičiui, į garbės prezidiumą buvo pakviesta Daiva Baršketytė, moksleivių ateitininkų centro valdybos pirm., Linas Palibinskas, centr. vald. vicepirm., Jolanda Česonytė, Philadelphijos moksleivių pirm. Andrius Janušas, New Yorko moks. at-kų atstovas, dr. Jonas Dunča, posėdžio paskaitininkas ir Teresė Gečienė, Phil. moks. at-kų globėja. Sveikino D. Baršketytė ir A. Janušas. Įžodį davusių vardu kalbėjo Aušra Gečytė.

Pagrindinę kalbą pasakė jaunas chemijos daktaras J. Dunča. Paskaitininkas suskirstęs žmones į tris grupes — blogus, gerus ir labai gerus, kiek ilgiau sustojo prie Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikų, kurioms šiemet sukanka dešimt metų nuo pirmojo numerio pasirodymo. Apsčiai citavo mūsų sąžinės kalinių pareiškimus teismuose bei laiškuose, rašytuose iš konc. stovyklų.

Dr. Dunča apgailestavo, kad, nežiūrint mūsų partizanų pralieto kraujo, pogrindžio spaudos leidėjų didelės aukos, kovojančių dėl religinių teisių nuolatinio brutalaus persekiojimo, mes, gyveną išeivijoj, nepakankamai padedam jiems. Yra atvejų, kada, iškilus opiems mūsų tautai reikalams, mes net nepasiunčiame įtaikingiems JAV-bių politikos vairuotojams laiškų bei telegramų, prašant padėti palankia prasme išspręsti iškilusias problemas.

Meninėje dalyje sesutės Audra ir Raminta Rudytės padeklamavo po vieną eilėraštį. Moksleiviai ateitininkai skaitė politinių kalinių laiškų, paimtų iš LKBK—kų ištraukas. Jie taip pat suvaidino vaizdelį pavadintą 'Tarybinė mokykla". Jame pavergtoje Lietuvoje mokytoja įsako mokinims išmokti po ateistinį eilėraštį. Pastarieji, mokytojai išėjus, susimeta krūvon ir sutaria padeklamuoti po vieną posmą Brazdžionio "Garbės himnas". Tai ir padarė sekančioje pamokoje. Tas labai nustebino ir sunervino mokytoją. Ji skeričiodamasi pasigriebia žurnalą ir išbėga iš klasės.

Scenoje stovėjo gražus Rasos Krokytės paruoštas plakatas su užrašu: "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika. 1972 — 1982. Jame buvo apie 20 mūsų politinių kalinių nuotraukų. Iškilmingą posėdį, kuris buvo baigtas Ateitininkų himnu, pravedė Algis Šalčiūnas.

Šventės programa buvo originali, skirtinga nuo anksčiau buvusių, atlikta jaunų žmonių. Rengėjai yra dėkingi bet kuo prisidėjusiems prie jos paruošimo. Išskirtiną padėką reiškia svečiams iš Chicagos, gitaristams ir kitiems studentams iš New Yorko.

Prieš posėdį susirinkusieji pasidalino įspūdžiais ir pasivaišino ateitininkių paruoštais užkandžiais

Bronius Vaškaitis

LIETUVIŲ FONDO FEDERALINIS KREDITO KOOPERATYVAS

2422 W. Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629
Telefonas: 737-2110

AKTYVAI — $1,600,000

KASOS VALANDOS:
Trečiadieniais 12:00—6:00 p.p.
Šeštadieniais 10:00—12:00
2422 W. Marquette Rd., Chicago
Sekmadieniais 10:00—1:00 p.p.
Jaunimo centre 5620 S. Claremont
(Neveiks vasarą nuo 6.13.82 iki 9.5.82)

MOKA UŽ:

Einamąją Sąskaitą	8%
30 Dienų Certifikatus (min. $5,000)	8.5%
90 Dienų Certifikatus (min. $5,000)	12.4%
Vienerių Metų Certifikatus (min. $1000)	12.0%
Trejų Metų Certifikatus (min. $5,000)	13.5%
All-Savers Certifikatus	9.87%

IRA — pasirinkimas. 30 dienų, Vienų Metų, ir Trijų Metų Certifikatai.
* Procentai keičiasi kas savaitę.
* Visos sąskaitos apdraustos iki $100,000.

PASKOLOS:

Asmeninės	nuo 15%
Namų (Mortgages)	nuo 15%

KNYGOS ANGLŲ KALBA

BOOKS IN ENGLISH

Cultural Wellsprings of Folktales, by Vyt. Bagdanavičius, $6.00
Curriculum vitae, by A. Kairys.. 2 v. komedija. $2.00
Lithuanian Cookery. Compiled by Izabelė Sinkevičiūtė. 318 pages. $8.00.
And There was the Moon — Throwing Stones at Birds, Poems by Danguolė Sadūnas. $3.00
Vilnius University Four Hundred Years, by Albertas Bubras. $2.00
Lithuanians in Multiethnic Chicago, by David Fainhauz. $20.00
Memoirs of a Lithuanian Bridge, by Vincas Kudirka. $2.00
Noon at a Country Inn, by Antanas Vaičiulaitis. $3.95
Bobby Wishingmore, by Stepas Zobarskas. $1.95
LITHUANIA: The Outpost of Freedom, by Dr. Constantine Jurgėla. 387 pages — $15.00.
Lithuania in Crisis, by Leonas Sabaliūnas. $5.00
The Temptation, by Vincas Krėvė. $3.00
The Third Woman, by Aloyzas Baronas. $4.00
The Baltic States in Peace and War 1917-1945. Edited by V. Stanley Vardys and Romualdas J. Misiūnas. $15.00
The Battle of Gruenvald, by I. Sokolnikov, $3.00
Introduction to Modern Lithuanian, by L. Dambriūnas, A. Klimas, W. Schmalstieg. A Grammar and Textbook for the Lithuanian Language. $10.00
English-Lithuanian Dictionary, by V. Baravykas, $13.00
Lithuanian-English Dictionary, by Vilius Pėteraitis, $13.00
Lithuania's Jews and The Holocaust, by Dr. Juozas Prunskis. $1.00
Lithuanian Writers in the West, edited by Alina Skrupskelis. $20.00
Lithuanian Self-Taught, by M. Variakojytė. $3.50
Namų-artimos aplinkos žodynėlis, by R. Černius. $2.50
Mano žodynas, by Richard Scarry. For children, illustrated $6.00
The USSR-German Aggression against Lithuania, by B. Kaslas. $15.00
Lithuanians in America, by Dr. A. Kučas. $6.00
The Lithuanian Short Story 50 Years, by S. Zobarskas. $12.50
LITHUANIA 700 YEARS, by A. Gerutis. $15.00.
Fighters for Freedom, Lithuanian Partisans, by J. Daumantas. $10.00
Lithuania Minor, by M. Brakas. $15.00
The Baltic Nations, by B. J. Kaslas. $12.00
Sudiev: Good-bye, by Eve Bates. $10.00
Cultural Wellsprings of Folktales, by V. Bagdanavičius. $6.00
A Priest in Stutthof, by Stasys Yla. $8.00
Crosses. by V. Ramonas. $4.00
The 40 Years of Darkness, by J. Vaišnora. $2.00
The Brothers Domeika, by L. Dovydėnas. $6.00
Vytautas the Great, Duke of Lithuania, by J. Končius. $2.00
History of Lithuania, by J. Končius. $3.00
House Upon the Sand, by J. Gliauda. $4.00
With Liberty and Justice, by P. Leonas. $5.00
The War Against God in Lithuania, by J. Savasis. $2.00
Sin At Easter, by Vaižgantas. $5.95
The Forest of Anykščiai by A. Baranauskas. $4.00
200,000,000 and Lithuania, by A. Gustaitis. $1.50
We Will Conquer the World, by L. Dovydėnas. $5.00
ONA, by V. T. Belajus. $5.00
The Sonata of Icarus, by J. Gliauda. $5.00
Selected Post-War Lithuanian Poetry, selected and translated by J. Zdanys. $12.00
Rejuvenation of Siegfried Immerselbe, by I. Šeinius. $5.00
Perfection by Exile, 14 Contemporary Lithuanian Writers, by Rimvydas Šilbajoris. $8.50
The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania. A Report for 1979-1980, in hard covers — $10.00, in soft covers — $8.00.
Popular Lithuanian Recipes. Compiled and edited by Josephine J. Dauzvardis. —$4.75
Puzinas, Color monography, album. $25.00
A Color Odyssey — A. Galdikas. $16.00
The Catholic Church Dissent and Nationality in Soviet Lithuania, by V. S. Vardys. $15.00
AMBER, The Golden Gem of the Ages. by Patty C. Rice, Ph. D. $27.00
The Ordeal of Assad Pasha. A story by Ignas Šeinius. $2.00
Herdsman & Linden Tree, by Vincas Krėvė. $3.95
Regions of No Admittance, by Danguole Sealey. $4.00
Lithuanian National Costumes, by Antanas and Anastasia Tamošaitis. Lithuanian Folk Institute. $26.00
The Golden Steed. Seven Baltic plays. Edited by Alfred Straumanis. $16.50
Under the Sword of Damocles, A novel by Anatole Kairys. $10.00

Užsakymus siųsti: *DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.*

Knygų užsakytojas moka pašto ir įpakavimo išlaidas. Ill. gyventojai dar prideda valstijos mokesčio 6%.

CLASSIFIED ADS

MISCELLANEOUS

DAŽAU IR DEKORUOJU KAMBARIUS
Taip pat iš lauko dažymas ir patalsymas.
Skambint po 4 val. popiet
TEL. — 597-3643

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376- 1882 arba 376-5996

Master Plumbing
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — 636-2960

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Telef. GA 4-8654

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel — RE 7-5168

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT
UNION PIER, MICHIGAN — savaitėms ar mėnesiams išnuom. butas: 5 kamb. (4 miegami ir virtuvė) ir 3 kamb. (2 miegami ir virtuvė). Chicagoj skambint tel. 312—737-2847.

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

2 BUTAI PO 4 KAMB. medinis. Brighton Parke. $39,500. Savininko paskola.
2 BUTAI PO 4 KAMB. medinis. Įrengtas sklepas. 72-ra ir Campbell. $39,000.
6 BUTŲ MŪRINIS. 4 maš. mūr. garažas. $17,000.00. pajamų. Arti 64-os ir Kedzie Ave.
2 SKLYPAI ARTI VANDENS. Hot Springs Village.
Skambint 436-7878
ŠIMAITIS REALTI
2951 West 63rd Street

ĮSIGYKITE DABAR
Popular Lithuanian RECIPES
PATIKSLINTA IR PAGRAŽINTA AŠTUNTOJI LAIDA
Suredagavo
Juozapina Daužvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido aštuntą laidą šios populiarios virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagražino šią laidą, naujais patiešimais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukėlusi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, Knygų Skyrius
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Kaina su persiuntimu $5.65

Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiams.

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New Yorke. Tai puošni dail. POVILO PUZINO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina su persiuntimu 27 dol. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progomis įteikti bet kam: svetimtaučiui ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. Illinojaus gyventojai prideda $1.50 valstijos mokesčio.

JURGIS JANKUS
Anapus Rytojaus
Romanas

296 pusl. Išleido ATEITIS 1978. Spaudė "DRAUGO" spaustuvė. Aplankas autoriaus. Kaina su persiuntimu $7.73.

Ill. gyv. prideda 5% valstijos mokesčių.

AUKŠT. LIT. MOKYKLA IŠLEIDO TRISDEŠIMT PIRMĄ LAIDĄ

Chicagos Aukštesnioji lituanistikos mokykla birželio 6 d., sekmadienį, turėjo iškilmingas trisdešimt pirmosios abiturientų laidos išleistuves. 12:15 val. T. Jėzuitų koplyčioje buvo šv. Mišios, kurias atnašavo ir abiturientams pritaikytą pamokslą pasakė kun. J. Vaišnys, ragindamas ir toliau mokytis liatuanistinių dalykų Pedagoginiame lit. institute. Pamaldų metu gražiai giedojo abit. Audrė Budrytė, vargonuojant M. Motekaičiui. Skaitymus atliko abit. Gailė Eidukaitė, auką nešė abit. V. Meilytė ir T. Miglinas. Koplyčia buvo pilna mokinių tėvų bei svečių.

Pamaldoms pasibaigus, abiturientai, nešdami gyvų gėlių puokštę, vadovaujami dir. J. Masilionio ir auklėtojo Rimo Černiaus, gražioje eisenoje nuėjo prie žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklo Jaunimo centro sodelyje. Abit. Algis Sodonis pasakė ilgesnę kalbą, kurioje išdėstė abejones, kurios kyla čia, Amerikoje, gyvenančiam jaunimui, raginamam mylėti tėvų kraštą, ir kiek šias abejones padeda išsklaidyti tėvai, mokykla, lietuviškos organizacijos. Giedant "Marija, Marija", P. Strolia, asistuojant N. Pemkutei ir V. Gauriliūtei, padėjo gėles prie paminklo. Svečiams einant į vidų, abiturientai nusifotografavo su gen. konsule J. Daužvardiene, mokytojais, Tėvų komiteto nariais ir mokyklos rėmėjais.

Trečioji iškilmių dalis vyko Jaunimo centro apatinėje salėje, į kurią, visiems sustojus ir plojant, įėjo su auklėtoju Rimu Černium abiturientai. Į prezidiumą buvo pakviesti Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, visi šios mokyklos mokytojai, Tėvų komiteto pirm. I. Meilienė, mecenatai A. ir J. Vasiukevičiai, t. jėz. prov. kun. L. Zaremba, Švietimo tarybos pirm. J. Plačas ir Pedagoginio lit. instituto atst. R. Vitas. 6 kl. mok. Tomui Stroliai akordeonu pritariant, buvo sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai. Prasmingą invokaciją, kurion buvo įpinti ir linkėjimai abiturientams, sukalbėjo kun. Leonas Zaremba. Abiturientų atstovės visiems mokytojams prisegė po gėlę.

Apyskaitiniame pranešime dir. J. Masilionis pranešė, kad apie 50% mokinių yra suvežami iš tolimų priemiesčių ir apylinkių, kai kuriems kas šeštadienį padarant arti 100 mylių, kita pusė iš miesto — Marquette Parko, Gage Parko ir Brighton Parko. Džiaugėsi, kad tų bendruomenių apylinkės remia mokyklą. Dirba 9 mokytojai: J. Masilionis, Eugenija Bielskienė, Rimas Černius, Danutė Eidukienė, Nijolė Pupienė, kun. Antanas Saulaitis, Faustas Strolia ir Dovas Šaulys. Vilius Dundzila buvo mokytojas pavaduotojas. Veikė penkios klasės. Nuo mokyklos įsikūrimo dirbo 71 mokytojas, iš jų 12 mirę. Jų tarpe šiais m. m. mirė Ona Mickevičienė. Mokyklą baigė, įskaitant dabar baigiančius, 894, iš jų taip pat 12 mirę. Jų tarpe šiais m. m. mirė Ina Gierštikaitė Chicagoje, o Laisvūnas Skeivalas Tailande, Azijoje. Jie buvo pagerbti susikaupimo minute, jie taip pat pagerbti ir metraštyje. Suminėjo mokyklos viešuosius pasirodymus, kaip tradicinis vakaras, Lietuvos nepriklausomybės minėjimas, kuriuose programą daugiausia atliko dabartiniai abiturientai. Vienas viešas kasmetinis pasirodymas — metraščio išleidimas. Šių metų metraštis — "Dainuojanti jaunystė". Baigdamas dėkojo mokyklos rėmėjams, Tėvų komitetui ir kolegoms mokytojams, kurie visi sutartinai dirbo, kad lietuviškasis jaunimas būtų šviesesnis ir sąmoningesnis.

Baigus pranešimą, prasidėjo svarbiausioji iškilmių dalis — atestatų įteikimas. Mokytojų tarybos sekr. D. Eidukienė perskaitė mokyt. tarybos posėdžio protokolo ištrauką, iškviesdama abiturientus atsiimti atestatus. Juos gavo: Audra Avižienytė, Audrė Budrytė, Gailė Eidukaitė, Vida Gauriliūtė, Zita Kuliešytė, Linas Liubinskas, Viktorija Meilytė, Tomas Miglinas, Nida Pemkutė, Petras Remeikis, Algis Sodonis, Povilas Strolia, Rasa Tijūnelytė, Diana Trimakaitė. Direktorius, prieš įteikdamas atestatą, kiekvieną apibūdino taikliu, dažniausiai humoristiniu sakiniu.

Abiturientus, gavusius atestatus, pirmiausia sveikino direktorius, pasidžiaugdamas jų ištverme, ir sakė, kad jie yra visa galva pranašesni už tuos, kurie, būdami lietuviukai, lietuviškos mokyklos nelankė ir nebaigė. Linkėjo didžiuotis savo biografijos sakiniu: baigiau Chicagos Aukšt. lit. mokyklą. Ragino stoti į Ped. lit. institutą, esantį tame pačiame Jaunimo centre.

Klasės auklėtojas Rimas Černius atsisveikino su abiturientais, perduodamas dar du pamokymus: pasirinkti šalia profesinio mokslo vieną kokią nors patinkamą lituanistikos šaką ir į ją gilintis. O kuo labiau į kurį dalyką gilinies, tuo jis įdomesnis darosi. Antras pamokymas: nepamiršti, kad yra šalis, kuri Lietuva vadinas. Pacitavęs J. Aisčio žodžius "O Dieve, koks gražus pasaulis", linkėjo, kad ir abiturientų pasaulis būtų gražus. Jo kalba, giliai išmąstyta, stilingai paruošta ir nuoširdžiai perduota, sujaudino ne tik abiturientus, bet ir visus klausytojus. Direktoriui ir auklėtojui abiturientai įteikė po dovaną.

Tėvų komiteto pirm. Irena Meilienė linkėjo, kad šios mokyklos baigimas nebūtų paskutinis žingsnis lietuviškame švietimesi. Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė sveikindama palygino gautą atestatą su pasu, kurį turint, atsidaro durys tolimesnėms lituanistinėms studijoms Ped. lit. institute, Cirkelyje, tai įpareigojimas veikti, kad neužgestų lietuviškas žiburys šiame krašte. Švietimo tarybos pirm. J. Plačas sveikindamas priminė, kad nuo šiandien jie patys turės pildyti savuosius aruodus lietuviškaisiais dalykais, ant mokykloje gautų pamatų patys turės statytis savo šviesius ateities rūmus. Ped. lit. instituto atstovas Robertas Vitas kvietė, pabaigus vieną savo gyvenimo laikotarpį, pradėti kitą — studijuoti Ped. lit. institute.

Abiturientų vardu atsisveikino Audrė Budrytė. Ji sakė, kad abiturientai negreit pamirš šeštadieninę mokyklą, nes čia susipažino, susidraugavo ir daug išmoko. Dėkojo visiems mokytojams už įdėtą darbą, ypač direktoriui ir auklėtojui, Tėvų komitetui, visiems — už puikias dienas mokykloje. Paskutinį žodį septintokų vardu tarė Vilija Gudaitė, linkėdama nepamiršti savojo lizdo.

Visi abiturientai buvo apdovanoti knygomis, nupirktomis motinų komiteto ir J. ir G. Miglinų. Akto pabaigoje knygomis, nupirktomis J. ir A. Vasiukevičių, buvo apdovanoti visų klasių pirmieji mokiniai: 5 kl. Viva Bartkutė, 6 kl. Vėjas Liulevičius ir Ingrida Naudžiūtė, 7 kl. Vidas Noreika ir visais penketukais baigusios abiturientės: Audrė Budrytė, Gailė Eidukaitė, Nida Pemkutė ir Rasa Tijūnelytė.

Po trumpos pertraukos toje pačioje salėje įvyko vaišės, paruoštos abiturientų motinų, kurioms vadovavo Aldona Budrienė. Buvo pats pietų metas, ir svečiai nustebo bufete radę ne tiek sumuštinių, kiek įvairiausio pietums skirto maisto. Bevalgant, besivaišinant buvo dar daugiau kaip valandą pabendrauta, pasidalinta įspūdžiais, pasikalbėta mokykliniais klausimais.

P. R.

ALGIRDAS GUSTAITIS

Algis Trakys ir Taksiukas Šleivys

Nutikimai Lietuvos kaime

III dalis

ŽUVININKAI

Didelio formato, 32 psl. Iliustravo dail. Jina Leškienė. Išleido JAV LB Švietimo taryba 1981 m. Kaina su persiuntimu $2.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

MŪSŲ KOLONIJOSE

Barnewville, Pa.

LIETUVIŲ DIENA

Šešiasdešimt aštunta metinė Lietuvių diena bus Lakewood parke, Barnewville, Pa., rugpiūčio 15 d., sekmadienį. Iš vakaro, rugpiūčio 14 d., bus banketas Annunciaton Hall, Frackville, Pa. Šio įvykio visos pajamos skiriamos lietuvių Kultūros centrui ir muziejui, kuris įkurtas Frackville ir bus atidarytas šių metų rugsėjo mėnesį.

Lietuvių dienos pirmininkas yra Edmundas Carlitus, vicepirmininkas William Cebulskie, sekretorė Anne Carlitus, iždininkė Helen Chesko, dvasinis patarėjas kun. Algimantas Bartkus. Banketui pirmininkaus Joseph Yesulinas.

Bankete bus pagerbta Anna Klizas Wargo, Lietuvos vyčių vyriausios valdybos kultūrinių reikalų pirmininkė ir vyčių Antrocito kuopos steigėja. Taip pat bus pagerbtas Stanley J. Vaičaitis, Schuylkill apskrities lietuvių choro "Žarijos" kūrėjas ir vadovas. Akt. Vitalis Žukauskas iš New Yorko kartu su "Harmonijos" kvartetu, taip pat iš New Yorko, atliks meninę ir humoristinę dalį.

Sekmadienį Lakewood parke kartu su New Yorko kvartetu "Harmonija" linksmins svečius lietuvių tautinių šokių grupė "Liepsna" iš New Jersey, jaunieji vyčiai iš Frackville ir "Žarijos" choras iš New Philadelphia, Pa.

Tolimesnę informaciją teiks Lietuvių dienai rengti komisijos sekretorė Mrs. Anne Carlitus, P. O. Box 192, Ringtown, Pa. 17967.

Ak.

SENIEMS SAVININKAMS

Cook apskrity gyvenantiems namų savininkams, kurie jau senesni kaip 65 m., išsiųsta 180,000 formų, kurias užpildę jie gali susilaukti mokesčių sumažinimo, galinčio siekti iki 135 dol. metams.

TAPO KUNIGU 71 M.

Sulaukęs 71 m. amžiaus Thomas Twomey, birželio 12 d. Notre Dame bažnyčioje, Clarendon Hills, buvo įšventintas kunigu. Jaunas būdamas jis baigė Quigley paruošiamąją seminariją, metus studijavo Mundelein seminarijoje, bet iš ten pasitraukė ir vedė. Jo žmona 1976 m. mirė vėžiu ir jis galutinai ryžosi tapti kunigu.

Lietuvių vestuvės Eglė žalčių karalienė

JUZĖ AUGUSTAITYTĖ-VAIČIŪNIENĖ

Tai du atskiri scenos veikalai vaidinimui su lietuviškais papročiais, dainomis ir šokiais, kurie autorės buvo parašyti anksčiau, bet neturėjo progos išleisti atskiru leidiniu. Spaudė Chicagoje 1982 m. Kaina su persiuntimu $6.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Lietuvos sporto didžiūnui

A. † A.

VLADUI DZINDZILIAUSKUI

mus palikus, užuojautą reiškia ir kartu su seserimi Jazbutiene liūdi

Žalios Vejos ir Žalio Stalo

Kovos Broliai Kauno L.F.L.S. Kipro ir Tauro

VLADAS ADOMAVIČIUS

STASYS MEILUS

ALGIRDAS DAUKŠA

PADĖKA

MŪSŲ MYLIMA MOTINA IR MOČIUTĖ

A. † A.

ONA ŠIDLAUSKIENĖ

mirė 1982 m. kovo mėn. 6 d., sulaukusi 93 metų amž., Braintree, Mass., palaidota Bostone, Šv. Mykolo kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame So. Bostono lietuvių parapijos klebonui kun. A. Kontautui, kun. A. Baltrašiūnui, Tėvui A. Sabaliauskui, prel. A. Balčiūnui ir Tėvui Steponui Ropolui, atlaikiusiems laidotuvių šv. Mišias ir dalyvavusiems laidotuvėse.

Dėkojame visiems, kurie užprašė šv. Mišias už velionės sielą, prisiuntė į koplyčią gėlių ir pareiškė mums asmeniškas užuojautas.

Nuoširdi mūsų padėka rašytojams Pauliui Jurkui ir Kun. Dr. J. Prunskiui, vaizdžiai aprašiusiems mūsų mylimos motinos žemišką kelionę Darbininko ir Draugo puslapiuose.

Padėka visiems mūsų prieteliams, pareiškusiems užuojautas spaudoje mūsų skaudžiose liūdesio valandose.

SŪNUS ir DUKTERYS su ŠEIMOMIS

Mylimai Motinai Lietuvoje mirus,

ALEKSANDRAI ŠIAULIENEI

IR JOS ŠEIMAI

reiškiame giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

ELZBIETA IR JOKŪBAS SKUDRAI
ELENA IR ALGIS SKUDRAI
BRONĖ IR GEDIMINAS BRAZAIČIAI
IR JŲ ŠEIMOS

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Lietuvos Savanoriui

A. † A. ANTANUI LAPINSKUI

mirus Kaune, liūdinčiam jo sūnui Vytautui Lapėnui ir kitiems giminėms gilią užuojautą reiškia

BALF-o 57 sk. Valdyba

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Nuoširdi užuojauta

DR. ELENAI MILIENEI

IR ŠEIMAI,

netekus brangios Motinos Lietuvoje.

ČESLOVAS, SOFIJA IR ELENA RUKUIŽOS

A. † A.

VALERIJAI VINDAŠIENEI mirus, jos sūnui Bernardui su šeima ir visiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

LIETUVIŲ OPERA

Mielą Sodybos gyventoją

ONĄ BUTKIENĘ,

jos mielam sūneliui a. a. Edvardui netikėtai mirus, giliai užjaučiame.

SODYBOS GYVENTOJAI

Į Amžinuosius Namus iškeliavus,

A. † A. LEONUI RADVILAI,

skaudų netekimą išgyvenantiems: žmonai JANINAI, dukroms DANUTEI GIERŠTIKIENEI ir JANINAI UDRIENEI, sūnui LEONUI ir jų ŠEIMOMS gilią užuojautą reiškia

VENTA ENGINEERING COMPANY, INC.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

● RŪPESTINGAI ĮSPILDOMI RECEPTAI ● FANNIE MAY SALDUMYNAI ● KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

Tel. — 476-2206

A. † A.

KONRADUI PAŠKUI mirus, seseriai Aldonai Klygienei ir visai jos šeimai giliausią užuojautą reiškia

SEVERINA IR NARDIS JUŠKAI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STRTET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Perskaitę Draugą, duokite kitiems pasiskaityti

APLINK MUS

× **Liet. Bendruomenės Brighton Parko,** Gage Parko ir Marquette Parko apylinkės rengia baisiojo Birželio įvykių minėjimą šį penktadienį, birželio 18 d., Jaunimo centro kavinėje. Paskaitą ta proga skaitys Laima Nainytė - Garbonkienė. Visi kviečiami dalyvauti.

× **Cicero apylinkės Lietuvių Bendruomenė** šį sekmadienį, birželio 20 d., 12 val. Šv. Antano parapijos salėje rengia tragiškųjų birželio įvykių paminėjimą. Paskaitą skaitys Pedagoginio lit. instituto neakivaizdinio skyriaus direktorius ir "Draugo" dienraščio redaktorius M. Drunga. Programą atliks sol. P. Ragienė, akompanuojant M. Motekaičiui, ir styginis kvintetas, kuriame yra P. Matiukas, Matiukienė, B. Pakštas, L. Ragas ir J. Remys. Visi kviečiami dalyvauti.

× **Vilius Dundzila** praves parapijos metų užsiėmimų būrelį ir ruoš pamaldas ateitininkų moksleivių stovykloje Dainavoje. Darius Polikaitis bus akordeonistas ir organizuos chorą, o Rita Bureikaitė praves meno užsiėmimų būrelį toje pačioje stovykloje. Stovykla prasidės birželio 20 d. ir tęsis iki liepos 4 dienos.

× **Dr. Rimvydas Šilbajoris** skaitys paskaitą apie pokario Lietuvos poeziją IX Lituanistikos seminaro, vykstančiame rugpiūčio 8-22 d. Ohio valstijoje. Rengia PLJS Ryšių centras.

× **Kun. V. Katarskis,** Dayton, Ohio, K. Gudaitis (Mrs.), Chicago, Ill., dr. K. Aglinskas, Chicago, Ill., įvairiomis progomis atsiuntė po 10 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Adolfas Markelis patikslina,** kad V. Ramojaus prisiminimuose "Dienai einant vakarop", spausdintuose "Draugo" atkarpoje, detalė apie mano pasisakymą dėl rašytojo J. Gliaudos romano "Namai ant smėlio" neatitinka tiesos.

× **B. Kriščiukaitis,** Chesterfield, Mo., užsisakė naujausių leidinių ir dar pridėjo 14.25 dol. lietuviškos knygos palaikymui. Labai ačiū.

× **Violetta Chaves** anksčiau gyveno Chesterfield, Mo., dabar persikėlė į Marstone Mills, Mass., ir pakeisdama adresą, atsiuntė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **Gražutė ir Aloyzas Siručiai,** Santa Monica, Cal., Ona Biežis (Mrs.), Long Valley, N. J., Joseph Kaziūnas, Toms River, N. J., prie prenumeratos kiekvienas pridėjo po 7 dol. aukų. Labai dėkojame.

× **Juozas ir Antanina Vasiukevičiai,** Chicago, Ill., kartu su anūkėle Kristina atvyko į "Draugą", apsimokėjo sąskaitas, nusipirko knygų ir paliko 10 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

× **Povilas Karosas,** New Britain, Conn., Juozas Lapinskas, So. Boston, Mass., Petras Aleškaitis, San Diego, Cal., Elena Šepikienė, Van Nuys, Cal., užsisakė naujausių leidinių.

× **Dr. Jonas ir Jonė Valaičiai** rengia savo šeimos dailės kūrinių rinkinio pristatymą Galerijoje, 744 N. Wells, Chicago, Ill., kurioje bus išstatyti ankstyvesnieji dailininkų: Viktoro Petravičiaus, Romo Viesulo, Vytauto Igno, Ados Sutkuvienės, Zitos Sodeikienės ir Vlado Meškėno kūriniai. Priėmimas įvyks birželio mėn. 25 d., 7:30 val. vak. Visi kviečiami atsilankyti. Paroda tęsis nuo birželio mėn. 22 d. iki birželio 27 dienos. (pr.).

× **Jaunimo centro kavinė** vasarą liepos ir rugpiūčio mėnesiais bus atdara sekmadieniais po pamaldų. Panašiai kaip ir žiemos metu.

× **Saulius Čyvas,** šiuo metu gyvenantis Texas valstijoje, birželio 12 d. susižiedavo su Daina Kamantaite iš Darien, Ill. Abu yra labai veiklūs įvairių lietuviškų organizacijų nariai bei vadovai.

× **Ona ir Andrius Mironai,** keliaudami po Kanadą, atsiuntė redakcijai sveikinimus iš Montrealio. Nors čia dabar dažnai lyja ir šaltoka, bet jie dar važiuoja į New Brunswick ir Nova Scotia provincijas. Pasišildyti tikisi paatostogauti Floridoje.

× **Dr. Ilona Maziliauskienė** IX Lituanistikos seminare rugpiūčio 8-22 d. prie Akrono, Ohio, dėstys kursą "Lietuvių romanas". Šiomis dienomis prasideda seminaro registracija. Kreiptis: Lituanistikos seminaras, PLJS Ryšių centras, 5620 So. Claremont, Chicago, Illinois, 60636.

× **Dr. Laimutė O. Griniūtė,** Chicago, Ill., kartu su prenumeratos pratęsimu atsiuntė ir 15 dol. dienraščio paramai. Labai dėkojame.

× **Antanina Račkauskas,** Dominikas Eitmanas iš Chicagos, Mykolas Pakštys, Centerville, Mass., atsiuntė po 5 dol. aukų. Labai ačiū.

× **Ignas Slabšinskas,** St. Petersburg Beach, Fla., užsisakė naujausių leidinių su 5 dol. auka lietuviškai knygai. Labai ačiū.

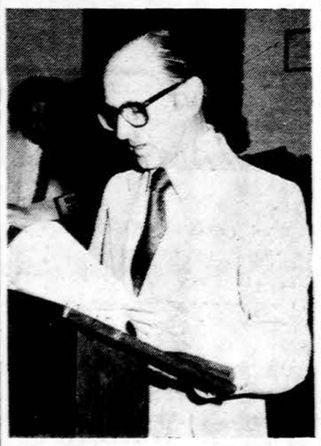

Inž. Viktoras Naudžius, Lietuvių Fondo investavimo komisijos narys, skaito pranešimą 20 metų sukaktuviniame suvažiavime.

Nuotr. J. Tamulaičio

× **Adomas Sparkevičius,** Philadelphia, Pa., atsiuntė 4 dol. Po 2 dol.: Paulins Nekrash, Elena Vilutis, Jonas Valauskas ir Antanas Grinius. Visiems ačiū.

× **Felix Kriščiūnas,** O'Fallon, Ill., užsisakė naujausių leidinių už didesnę sumą ir dar pridėjo auką lietuviškai knygai. Labai ačiū.

× **Kazys Gasiūnas,** York, Pa., buvo atvykęs į Chicagą, lankė savo draugus ir pažįstamus. Ta proga apsilankų "Drauge", nusipirko įvairių leidinių už didesnę sumą ir įteikė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **Kazimieras Motušis,** Los Angeles, Cal., pratęsė "Draugo" prenumeratą su 27 dol. auka. K. Motušį skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą savos spaudos tariame labai ačiū.

× **Ona Kalinauskas,** Edwardsville, Pa., suprasdama lietuviškos spaudos nelengvą padėtį, pratęsdama prenumeratą, pridėjo ir 30 dol. jos paramai. O. Kalinauską skelbiame garbės prenumeratore, o už auką nuoširdžiai dėkojame.

× **Pranė Balanda,** Warren, Mich., pratęsdama prenumeratą, atsiuntė ir 10 dol. auką. Dėkojame.

× **Irena Krutulis,** Wheeling, Ill., atsiuntė 5 dol. auką dienraščio paramai. Ačiū.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Nijolė Lenkauskaitė** ir Vacys Kęstutis Slotkus susituokė birželio 12 d. Clevelande. Nuolatiniam apsigyvenimui jie išvyksta į Slotkų ūkį Villavincencio, Kolumbijoje.

— **Milda Šilbajorienė** dėsto įvairius virimo kursus "The Cook's Palace" mokykloje prie Columbus, Ohio. Jos specialybė — Rytų Europos maisto patiekalai.

— **Auriesville,** New Yorko **valstijoje,** netoli Amsterdamo lietuvių parapijos, yra Šiaurės Amerikos kankinių šventovė. Ten prieš 335 metus indėnai nukankino būrelį Jėzuitų misijonierių iš Prancūzijos. Rugpiūčio 29 d., sekmadienį, lietuviai dalyvaus ten įspūdingose manifestacinėse pamaldose, kurias koordinuoja Lietuvių Katalikų religinė šalpa, pasimelsti už Lietuvą. 2 val. po pietų bus pristatoma kenčiančios Lietuvos pogrindžio spaudos paroda, su skaidrėmis iš Lietuvos. 3 val. — Kryžiaus Kelias iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos. 4 val. — koncelebruotos Šv. Mišios, per kurias pamokslą sakys kun. Kazimieras Pugevičius. Giedos Brooklyno Apreiškimo parapijos choras.

VOKIETIJOJE

— **Vokietijos Lietuvių Bendruomenė** išrinko atstovus į PLB seimą, vykstantį 1983 m. Chicagoje. Atstovais išrinkti kun. A. Bernatonis, E. Lucienė, M. Dambriūnaitė - Šmitienė, J. Sabas, A. Šmitas ir J. K. Valiūnas. Taip pat seime atstovais bus Liletuvių Bendruomenės ir Jaunimo sąjungos valdybų pirmininkai.

— **Vokietijos Lietuvių Bendruomenės** susirinkime į valdybą išrinkti ir pareigomis pasiskirstė taip: pirm. Vingaudas Damijonaitis, vicepirm. Živilė Vilčinskaitė, sekr. Marija Dambriūnaitė-Šmitienė, ižd. Vincas Bartusevičius ir narė Ramunė Buivydienė. Kontrolės komisiją sudaro Eugenija Lucienė, Juozas Sabas ir Richardas Tendzegolskis. Garbės teismui pirmininkaus Justinas Lukošius, pavaduotojas Arminas Lipšys, nariai — Juozas Sabas ir Andrius Šmitas.

— **Motinos dienos minėjimą** Romuvoje surengė gegužės 8 d. Lietuvių moterų klubas. Susirinko daugiau kaip šimtas Huettenfeldo ir apylinkių lietuvių. Programą pradėjo klubo pirm. Vida Sabienė. Apie motinas kalbėjo mokyt. Dalia Grybinaitė. Eilėraščius deklamavo mažieji Vytukas Lemkes, Tanja Huber, Monika Gaižauskaitė ir Monika Gelžaitytė. Mokyt. D. Grybinaitės vadovaujamas mergaičių choras sudainavo porą lietuviškų dainelių. Dr. O. B. Šreifeldienė ir Vida Sabienė įteikė motinoms po rožę.

PRAEITIES PUSLAPIUOSE

Birželio 16 d.

1917 m. prasidėjo pirmasis rusų sovietų kongresas.

1920 m. įvyko pirmas Tautų lygos Tarybos viešasis susirinkimas Londone.

1963 m. sovietai į erdves paleido pirmą kosmonautę — Valentiną Tereškovą.

1971 m. JAV Senatas neparėmė siūlymo atitraukti karines pajėgas iš Vietnamo iki metų pabaigos.

1976 m. JAV ambasadorius Francis Meloy ir jo padėjėjas Robert Waring buvo pagrobti ir nužudyti Beirute, Libane.

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

TIKYBOS REIKŠMĖ LIETUVIŲ TAUTAI

Jau senais laikais tikyba buvo Lietuvos vienijimo veiksnys. Lietuviai ilgai kovojo prieš lenkus, rusus, kryžiuočius ir kalavijuočių, gindami savo tikybą ir žemę. Pagoniška prosenių tikyba davė lietuviams dorovinius ir moralinius pagrindus. Tais pačiais pagrindais lietuviai rėmėsi ir krikščionybę priėmę.

Šiais laikais mes matome, kaip yra svarbi bažnyčios įtaka rusų okupuotoje Lietuvoje. Rusai visokiais būdais mėgina sunaikinti mūsų tautą. Jų svarbiausia strategija yra religijos išniekinimas, tikinčiųjų ir vadų persekiojimas. Be religijos žus tautos moralė — dorovė, žus ir tauta. Bažnyčia ir religija yra didžiausias komunizmo priešas. Aš esu tikras, kad šios kovos komunizmas nelaimės.

Kanadoje bažnyčia jungia lietuvius. Apie lietuviškas parapijas buriasi lietuviškos organizacijos, mokyklos, kooperatyvai, sporto, meno būreliai ir ansambliai.

Sekmadieniai yra lietuviškos šventės, nes čia susirenka daugiau lietuvių, negu bet kur kitur. Bažnyčios prieglobstyje palaikomi lietuviški papročiai, kalba, kultūra, spauda, todėl lietuviams bažnyčia yra labai svarbi jungimo ir tautos išlikimo priemonė.

Darius Čuplinskas,
Toronto Maironio lit. m-los mokinys. Kanada. ("Mūsų pasaulis").

KODĖL AŠ DIDŽIUOJUOS BŪDAMA LIETUVE

Daugelis mūsų tautiečių gėdinasi savo tautybės, savo kalbos ir dažnai bijo pasakyti, kad jis yra lietuvis. Man atrodo, kad nė vienas neturėtų gėdytis savo kalbos ar savo tautybės.

Aš didžiuojuos, kad galiu mokytis ir kalbėti lietuviškai, ta sena, turtinga ir gražia kalba. Juk daug kitų tautybių mokslininkų domisi lietuvių kalba ir ima ją kaip pavyzdį kitoms kalboms mokytis.

Aš didžiuojuos knygnešiais, kurie, statydami savo gyvybę pavojun, nešė iš Prūsijos knygas Lietuvon ir dalino žmonėms. Žmonės, nors rizikuodami savo gyvybe, tas knygas skaitė.

Mes laisvai gyvendami dažnai nerandame reikalo ir noro paskaityti lietuvišką knygą ar laikraštį.

Aš didžiuojuos Lietuvos garbinga istorija, jos kovomis, laimėjimais, Lietuvos praeitimi.

Aš didžiuojuos turėdama lietuvės vardą, nes tuo ir aš esu tos šeimos narys, kur tiek daug partizanų kovojo ir žuvo už jos laisvę. Ir dabar dar tūkstančiai idealistų lieja kraują ir nenustojo vilties, kad Lietuva vėl bus laisva.

Aš didžiuojuos senais lietuviškais papročiais, tradicijomis. Pavyzdžiui Kūčių vakaro, Kalėdų, Velykų papročiai. Aš galvoju, kad lietuvių tautiniai šokiai ir dainos gražiausi pasaulyje.

Aš didžiuojuos turtingais raštais lietuvių tautinių drabužių. Aš didžiuojuos lietuvių literatūra, menu.

Aš niekuomet nemačiau Lietuvos, bet ji turi sunkiai nusakomą svarbią vietą mano širdyje. Iš tėvų pasakojimų ir perskaitytų knygų aš susidariau vaizdą, lyg kokio pasakų krašto su gražiom upėm, ežerais, ūkininkų sodybomis, paskendusiomis miškuose. Ten žmonės

Jonas Minelga

IŠKYLAUJANT

Ei, mergytės, į ratuką!
Birutėle, suk Vytuką.
Po eglaitę, po žalia,
Sukis, Algi, su Dalia.

Klumpakojis ar suktinis —
Gediminas pirmutinis.
Nieks šiandieną nesakys:
Tas berniokas kaip lokys.

Padainavę, gaudėm Rasą...
Ji, supynus ilgą kasą,
Lėkė pievom lyg raita,
Jau žinojom — ji greita.

Coca-colą, o ne pieną
Čia girkšnojom visą dieną —
Be tėvukų, be mamų,
Daugel mylių nuo namų.

Žaisti mokam — mes ne zuikiai,
Faustas Strolia groja puikiai.
Nei mums liūdna, nei bangu
Būt su Faustu. lyg draugu.

---

gyvendami laisvėje buvo pasiekę aukštos kultūros ir civilizacijos.

Nors Lietuvos nemačiau, bet žinau ir jaučiu, kad man yra garbė vadintis lietuve, nes kraštas, kur tiek daug žmonių per amžius už laisvę bekovodami žuvo, turi būti vertas tos kovos. Aš tikiu, kai aš užaugsiu, man teks tą brangų Gintaro kraštą pamatyti.

Rūta Burkūnaitė,
Rochesterio lit. m-los mokinė. ("Lituanistinis švietimas Rochesteryje").

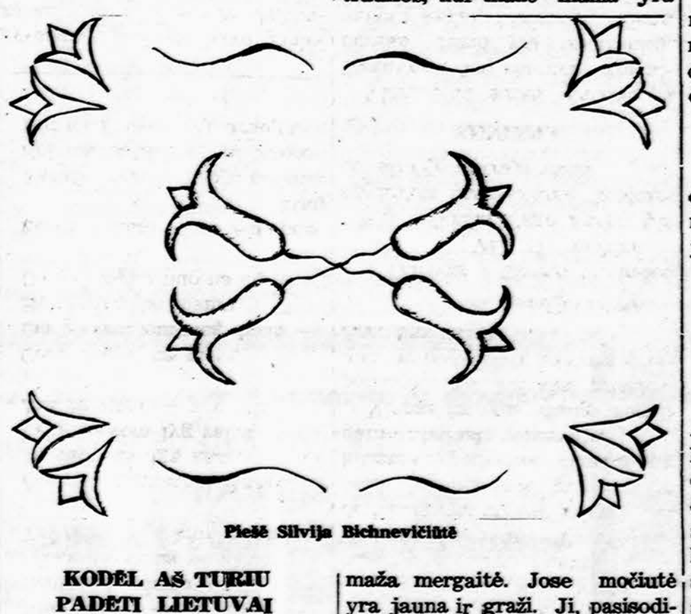

Piešė Silvija Bichnevičiūtė

KODĖL AŠ TURIU PADĖTI LIETUVAI

Visą laiką lietuviai kietai kovojo už laisvę ir nepasidavė svetimiesiems. Daugiau kaip prieš penkis tūkstančius metų lietuvių protėviai apsigyveno prie Baltijos jūros krantų. Jie vargo ir kietai dirbo, kad galėtų įkurti savo valstybę.

Dvyliktajame amžiuje lietuviai kariavo su kalavijuočiais ir kryžiuočiais. Jiems nepasidavė, gynė savo senąjį tikėjimą ir ilgai nepriėmė krikščionybės.

Lietuvai nusilpus, 1795 metais pateko Rusijos nelaisvėn. Kraštas kentėjo, buvo uždrausta lietuviška spauda. Tik 1918 metais Lietuva atgavo nepriklausomybę. Tačiau antrojo pasaulinio karo metu rusai vėl užėmė Lietuvą. Labai daug lietuvių žuvo begindami savo tėvynę. Daug lietuvių rusai išvežė į Sibirą. Dar ir dabar daug lietuvių ten kenčia. Lietuviai neturi tikėjimo laisvės, tačiau savo tikėjimo neprarado. Negalėdami melstis viešai, jie meldžiasi slaptai. Lietuviai neturi ir žodžio laisvės. Nenagi kalbėti ir rašyti ką nori. Viskas turi būti taip, kaip rusai nori.

Mūsų protėviai labai sunkiai dirbo, kol sukūrė savo valstybę. Aš, būdama lietuvaitė, turiu prisidėti prie Lietuvos išlaisvinimo. Mes esame labai laimingi, kad gyvename laisvame krašte — Amerikoje. Mes gyvendami laisvėje negalime pamiršti savo tėvynės Lietuvos. Turime padėti Lietuvai atgauti laisvę. Jei mes tik apie save galvosim ir kitiems nepadėsime, vieną dieną galim atsirasti nelaisvėje.

Vienas žmogus daug negali padaryti, bet kai visi prisidės, nors ir po truputį, Lietuva greičiau bus laisva.

Vida Damijonaitytė,
Gariaus - Girėno lit. m-los VIII sk. mokinė.

Šis rašinėlis Gage Parko LB apylinkės paskelbtame konkurse laimėjo antrąją vietą.

SENIENA

Vienintelis senas daiktas iš Lietuvos mūsų namuose yra albumas. Jame yra nuotraukų, darytų seniai, Lietuvoje. Viena nuotrauka ruda ir kieta. Ji labai įdomi, nes joje mano senelis (mamos tėvelis) yra apie 3 metų amžiaus. Kitos nuotraukos parodo mano senelius, kai jie buvo dar jauni. Visos nuotraukos yra juodai-rudos, bet viena, ant kurios matyti mano močiutės veidas, turi spalvos. Spalvos tada nebuvo tokios ryškios, kaip dabar. Jos buvo fotografo uždėtos vėliau, po nuotraukos padarymo.

Ypač man įdomios tos nuotraukos, kur mano mama yra maža mergaitė. Jose močiutė yra jauna ir graži. Ji, pasisodinus mano mamą ant kelių, pina gėlių vainikus.

Man labai įdomu žiūrėti į senas nuotraukas. Jose matau savo mylimus žmones, kai jie buvo jauni. Mano senelis ir močiutė man ypač patinka. Aš juos matau retai, nes gyvena Vokietijoje. Mes dažnai pasikeičiame laiškais ir nuotraukomis. Mama pasakoja, kad gyventi Lietuvoje buvo smagu. Kai žiūriu į nuotraukas, ir man taip atrodo.

Tomas Vaitys,
Kr. Donelaičio lit. mokyklos 5 kl. mokinys.

KIŠKIS

Šiais metais turguje mes nupirkome mažą kiškį. Pirmą dieną jis mūsų labai bijojo. Vėliau prie mūsų priprato. Jis labai daug šokinėjo ir greitai bėgo. Kai pirkome kiškį, mums davė ir narvą. Jis jame ir gyvena. Mes jam duodame morkų ir salotų valgyti. Vieną dieną mes išvažiavome. Katė taip išgąsdino kiškį, kad jis mirė.

Rimas Gilvydis,
Detroito "Žiburio" lit. m-los mokinys. ("Skambutis").

NESUTIKIMAI

Gyvenimas yra per trumpas būti kam nors nusistačius, nesvarbu kaip rimtas yra nesutikimas.

Renata Aleksiūnaitė,
Lemonto Maironio" lit. m-los mokinė. ("Gintaro šalis").

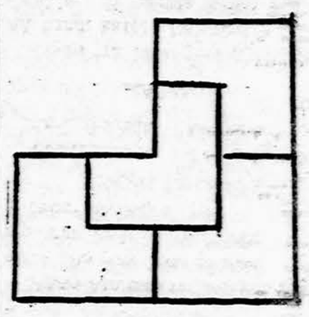

GALVOSŪKIO NR. 161 ATSAKYMAS

Žiūrėkite brėžinį.

GALVOSŪKIO NR. 164 ATSAKYMAI

1) Sniegas, 2) dangus, 3) serbentai, avietės, braškės ir kit., 4) Vestuvės, pirmoji komunija ir kt., 5) mėlynės, vynuogės ir kt., 6) ridikėliai, burokėliai ir kt., 7) žąsis, antis, vištа, gulbė, balandis ir daug kitų, 8) jūrų tarnybos kariai, 9) Anglija, Prancūzija... 10) Violetinė.

GALVOSŪKIO NR. 165 ATSAKYMAS

Pavyzdžiai: sukimąsi, mokymąsi ir t. t. Nuo žodžių sukimasis, mokymasis... Juos vadiname saugrąžiniais daiktavardžiais.

RUDIS

Mano šuniuko vardas yra Rudis. Jis yra labai mažas. Aš nenoriu, kad jis susižeistų. Aš jį labai myliu.

Kristina Baršauskaitė,
Montrealio lit. m-los I sk. mokinė. Kanada. ("Liepsna").

KATĖS

Katės yra labai geri gyvuliai. Aš turiu katę. Jos vardas yra Friskis. Ji mėgsta žaisti sviediniu. Katės yra geros, nes jos daro, ką tik sakai. Mano katės spalvos — ruda su balta. Aš ją labai mėgstu. Katės valgo mėsą ir mažus gyvuliukus. Jos gaudo peles.

Laima Žemaitaitė,
Los Angeles lit. m-los mokinė. ("Saulutė").

MOKESTIS

Į autobusą įlipo kaimietis su maišu ant pečių. Konduktorius pareikalavo užmokėti už bagažą. Kaimietis supykęs konduktoriui atkirto:

— Juk aš pats jį laikau!

DROBĖ

Vienas dailininkas nusprendė parduoti savo paveikslą drobių pirkliui. Pirklys sutiko pirkti ir pasiūlė dailininkui 50 dolerių.

— Penkiasdešimt dolerių? — supyko dailininkas. — Aš pirkdamas iš jūsų drobę sumokėjau tau dvigubai!

— Taip, bet tuomet drobė buvo švari, — ramiai atsakė pirklys.

Geras drabužis blogą nepataisys, menkas gerą nepabaidys.